

Belçika ordusu kayıtsız, şartsız teslim oldu

Fransız Başvekili bu sabah radyoda bunu haber verdi

B. Reynaud diyor ki : " İkinci Leopold, kendisine yardıma koşanlara haber vermeden teslim olmuştur. Bu tarihte misli görülmemiş hadisedir,,

"Zafere imanımız sarsılmamıştır, sebat edeceğiz ve galip geleceğiz,,

Fransız Başvekili: "Fransa yüz defa istilâya uğradı, fakat hiç bir defasında yere serilmedi,, diyor

Paris 28 — Başvekil B. Paul Reynaud bu sabah saat sekiz buçukta radyoda Fransız milletine şu hitapta bulunmuştur:

«Bu sabah Fransız milletine vahim bir hâdiseyi haber vereceğim. Bu hâdise bu gece vuku bulmuştur. Belçika'daki Fransız ve İngiliz ordusu bu sabah saat dörtten beri yalnız başına Almanlarla harp ediyor. 14 mayısta cephe yarıldıktan sonra kıtaat iki gruba ayrılmıştı. Biri şimalde, diğeri cenupta Somme - Aisne hattında Maginot'a kadar cephe almıştı.

Şimalde 3 ordu vardı: Belçika, İngiliz orduları ve Fransız ordusuna mensup bazı fırkalar. Bu fırkalar general Blanchart kumandası altında idi, ve Dunkerque'den işe ediliyordu. Buradaki cephe şimalde Belçika

kuvvetleri, cenupta İngiliz ve Fransızlar bulunuyordu.

Belçika ordusu dün gece kralın emri üzerine bilâkayd ve şart Fransız ve İngiliz silâh arkadaşlarına haber vermeden teslim olmuştur.

18 gün evvel Belçika taarruza uğradığı zaman kral İkinci Leopold bizi yardıma çağırmıştı. Biz de birinci kânuındanberi kararlaştırmış olan plân mucibince yardıma koştuk. İkinci Leopold kimseye haber vermeden, general Blanchart'a bir şey söylemeden kendisine imdada koşanlara haber vermeden teslim olmuştur. Bu tarihte misli görülmemiş bir hadisedir.

Belçika hükûmeti, kralın, halkın, kabinesinin siyasetine muhalif olarak karar verdiğini ve hükûmetin elinde-

ki bütün vesaitle yeni bir ordu teşkil ederek harbe devam edeceğini bildirmektedir.

Biz Belçika'daki askerlerimizi düşünürüz. Bunların şerefleri hâleldar olmamıştır. Bunlar hergün bin bir kahramanlık misali gösteriyorlar. Mémleket kumanda heyeti ve askerlerimize tamamen emindir. Kara günler geleceğini biliyorduk. Bugünler geldi. Fakat Fransa yüz defa istilâya uğradığı halde yere serilmemiştir. Bu defa da mağlûp olmayacaktır. Yeni bir gayretle çalışacağız. Zafere imanımız sarsılmamıştır. Bütün Fransızlar gayretlerini birkaç misli arttıracaklardır. General Weygand, mareşal Peten ile birlikte Somme - Aisne üzerinde cephe tesis tmiştir. Burada sebat edeceğiz ve galip geleceğiz.»

Son dakika

Almanların zayıatı şimdiye kadar yarım milyonu geçti

Şimaldeki şiddetli muharebelerin daha birkaç gün devam edeceği tahmin ediliyor

Paris 28 — Flandres'de Alman taarruzu 36 saattenberi şiddetle devam ediyor. Almanlar hücum üstüne hücum yapıyorlar. Almanların ellerinde serbes bulunan bütün fırkaları buraya yığıldıkları anlaşılmaktadır. Fakat müttefikler bu hücumlara şiddetli mukavemet gösteriyorlar. Alman hücumu bilhassa Menin ile Courtrai arasındaki Belçika cephesine tevcih edilmiştir. Burada Almanlara müthiş zayıat verilmektedir. İngilizler mukabil taarruza geçerek Almanları bir miktar geri sürmüşlerdir. Almanların şimal denizine, Ostende'a doğru ilerlemek istedikleri anlaşılmaktadır. Buradaki kanallar Belçikalıların müdafaalarını kolaylaştırıyor.

Bitaraf menbalardan gelen haberlere göre Almanlar Flandres ve Artois muharebelerinde, 10 mayıstanberi, 400-500 bin zayıat vermişlerdir. Almanya'da her taraf yaralılarla doludur. Bu muharebelerin daha birkaç gün devam etmesi muhtemeldir.

Alman tayyareleri Ostende Amerika hastanesine hücum etmişler

Amerikalı doktor ve hastabakıcılarından bir çoğu ölmüş

Paris 28 — Matin gazetesine Vaşingtondan bildiriliyor: Belçikanın Ostende şehrindeki Amerika hastanesine Alman tayyareleri birbirini müteakip saflar halinde taarruz etmişler, birçok bombalar atmışlardır. Amerikalı doktor ve hastabakıcılarla yaralılardan birçoğu ölmüştür. Bu hâdise Amerikada büyük infial uyandırmıştır.

Almanlar zayıata bakmadan hücum ediyorlar

Valenciennes mıntasında Fransızlar ileri mevzilerini terkettiler

Paris 27 (A.A.) — Şimaldeki muharebeler, şiddetini artırmıştır. Flandres muharebesi, gitgide çok muazzam ve şiddetli bir tedafüi muharebe halini almaktadır. Bu muharebede Almanlar, zayıatı nazarı itibare almaksızın mühim insan kuvvetleri ve mebzul malzeme ile hücum ve müttefiklerin birbiri ardı sıra gelen müdafaah hatlarını istilâ altına almağa teşebbüs etmektedirler. Almanların başlıca gayretleri Lys cephesine müteveccihdir. Valenciennes mıntasında da diğer bir takım taarruzlar icra edilmiş ve bu mıntakada Fransızlar muzafferane bir müdafaadan sonra ileri mevzilerini terketmişlerdir.

Somme nehri üzerinde Fransızlar, bu

nehirin aşağı kısmı boyunca tathir harekâtına devam etmektedirler. Argonne'da Fransızların yapmış oldukları mukabil bir taarruz evvelki gün kaybedilmiş olan bir miktar arazinin istirdat edilmesine medar olmuştur. Bu mıntakada Almanlar fevkalâde zayıata duçar olmuşlardır. Halbuki burası, tali bir mıntakadır.

Fransız Hava Nazırı harekât sahasında

Paris 27 (A.A.) — Hava işleri nazırı Laurent Eynac, harbe iştirak etmiş olan hava teşekkülleri nezdindeki ziyaretlerini devam ederek dün öğleden sonra bir

(Devamı 5 nci sahifede)

Rotterdamdaki benzin depoları hâlâ yanıyor

İngiliz ve Fransız tayyarelerinin mühim muvaffakiyetleri haber veriliyor

İngiliz tayyareleri, Lys üzerinde Almanların kurdukları köprüleri tahrip ettiler

Londra 27 (A.A.) — Hava nezaretinin 27 mayıs tarihli tebliği: Sahil tayyarelerimiz birkaç gün evvel bombardıman edilen Rotterdam benzin depolarının hâlâ yanmakta olduğunu bildiriyorlar. Rıhtımların dahi yanmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Ağır bombardıman tayyarelerimiz dün

gece düşmana karşı geniş harekâtta bulunmuşlardır. Dün gündüz 40 dan fazla Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Buna mukabil 7 tayyaremiz geri dönmemiştir.

Londra 27 (A.A.) — Hava Nezareti bildiriyor: Dün saat 5,30 ile 9,30 arasında İngiliz hava filoları en az 20 düş-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Reisicümhur

Ecnebi bir gazeteye mülâkat vermemiştir

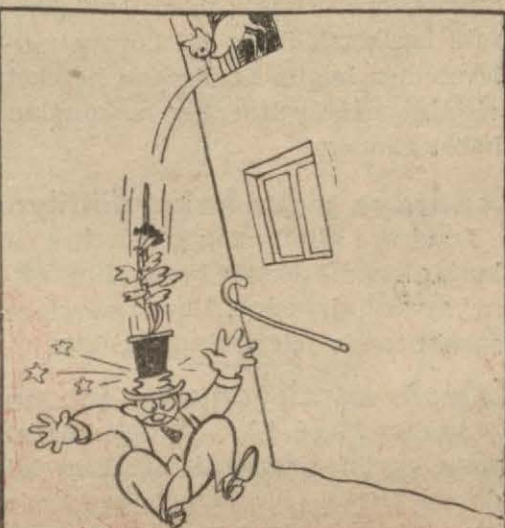
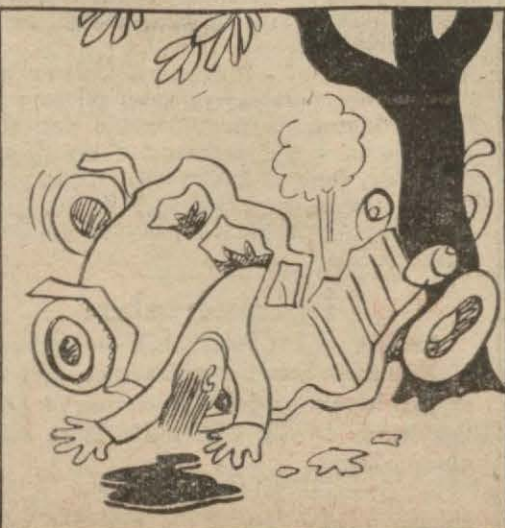
Ankara 27 (A.A.) — Anadolu ajansının haber aldığına göre, Reisicümhur İsmet İnönü tarafından ecnebi bir gazeteye verilmiş mülâkat yoktur.

Dikkatler:

Fluctuat nec mergitur

Paris şehrinin armasında bir gemi resmi var. Altında yukarıki lâtince ibare yazılıdır. Mânası: «Dalgaların, fakat batmaz!» dır.

Yalnız Paris'in değil, demokrasi-lerin de vaziyetini pek belîğ şekilde ifade ediyor.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Almanlar 11 günde 2000 tayyare 5000 pilot kaybettiler

Esir edilen bazı Alman pilotlarının çok acemi oldukları anlaşılmış

Londra 28 — İngiliz hava kuvvetleri Brüksel hava meydanlarını şiddetle bombardıman etmişlerdir. Bir tayyare dafii batarya, birçok tayyareler tahrip edilmiştir. Tayyareler, Manş sahilindeki Alman kıtaatına hücum etmiş, birçok bombalar atmıştır. Bütün tayyarelerimiz avdet etmiştir. Dün 26 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Resmî malûmata göre 15-26 Mayıs arasında İngiliz avcı tayyareleri tarafından 1575 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Fransız hava kuvvetleri de 425 Alman tayyaresi düşürmüştür. Bu suretle yekûn iki bini bulmaktadır. Bunun yedi yüzü avcı, bin üç yüzü bombardıman tayyaresidir. Avcı tayyarelerinde 700, bombardıman tayyarelerinde 4500 pilot kaybetmişlerdir.

Bu beş bin pilotun yerini doldurmak Almanlar için güç olacaktır. Şimdiden Almanlar pek acemi, ancak 52 saat uçuş yapmış gençleri kullanıyorlar. Esir edilen bazı Alman pilotlarının üzerinde bulunan emirnamelerde, acemilikleri dolayısıyla hava muharebesine girişmekten çekinmeleri ve düşmanla karşılaşınca geri dönmeleri bildirilmektedir.

Fransız avcı tayyarelerinin muvaffakiyeti

Paris 28 — 6 Fransız avcı tayyaresi, 18 Messerschmidt Alman tayyaresine 3 dakika süren kısa bir muharebe yapmış, 3 tayyare düşürmüştür. Fransız tayyareleri zayıfla uğramamışlardır.

Dün düşürülen Alman tayyareleri

Paris 28 — Almanlar Boulogne'i aldıktan sonra Calais'ye doğru ilerlemeye çalışıyorlar. Buralarda şiddetli muharebeler oluyor. Dün Calais üzerinde 43, Dunkerque üzerinde 66 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Fransız kabinesi dün gece toplandı

Paris 28 — Kabine dün akşam saat 22 de toplanmış, müzakere 24,30 a kadar devam etmiştir. Meclis askerî ve siyasî vaziyeti görüşmüş, general Weygand da dinlenmiştir.

Fransız sefirleri arasında değişiklik

Paris 28 — Figaro gazetesi başmuharriri Vadimir d'Ormesson Fransanın Papalık nezdindeki sefirliğine tayin edilmiştir. Eski Berlin sefiri Coulondre de Bern sefirliğine tayin edilmiştir. Diğer bazı sefirler arasında da değişiklik yapılmıştır.

Bütçe müzakeresi başladı

Millî Müdafaa'ya 150 milyon lira ayrıldı

Bugünkü şeraite rağmen bütçe mütevazıdır. Bazı devair bütçeleriyle kanunun 940 masarifat karşılığı 268,476,321 lira tahsisat itasına aid birinci maddesi kabul edildi

Ankara 27 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü iktisamında, 940 müvazene umumiye kanununun müzakeresine başlanması müvazenede Maliye Vekili B. Fuad Ağıralın bütçe etrafında uzun izahat vermiştir.

Bundan dokuz ay evvel Avrupada başlayan harbin tevlid ettiği beynelmilel buhranın, mali ve iktisadi sahadaki tesirlerini memleketimizde de göstermekte gecikmediğini işaret eden Maliye Vekili, içinde bulunduğumuz müşkül şeraite rağmen hükümetin, memleketin her sahasındaki umumi kalkınma hızını müteessir etmeden ve varidat menabimle mükelleflerin tediyi bakımından fazla bir tazyika meydan vermeden mütevazın bir bütçe ile Meclis huzuruna geldiğini söylemiştir.

Maliye Vekilinin izahatına göre, varidat muhammennatının umumi yekûnu 268,481,000 lira, masraf bütçesi yekûnu da 268,476,321 liradır. Bu miktarın 939 bütçesine nazaran fazlası 7 milyon 412 bin liradan ibaret olmakla beraber 940 senesinde muhtelif devairin yeni

hizmetleri ve ihtiyaçları için ilâveten temin edilmiş olan tahsisat 32,981,000 liraya bahğ olmaktadır. Maliye Vekili bunun ne suretle temin ve nerelere tevzi edilmiş olduğunu da rakamlarla izah etmiştir.

B. Fuad Ağıralın, masraf bütçesinde yapılan ilâvelere ve bunların nerelerden temin olunduğuna dair verdiği izahattan çıkan umumi netice şudur: Aşağıda bahsi geçecek millî müdafaa ihtiyacı hariç olarak 940 mali yılında yeni ihtiyaçlar için kabul edilen zamlar ancak zaruri hizmetlere inhisar etmiş ve bu zamların mümkün olduğu kadar bütçe içinde diğer hizmetlerden yapılacak tasarruflarla kapatılması esası takib edilerek bu suretle, umumi yekûnda mühim bir fark tevlid etmeden birçok yeni ve zaruri ihtiyaçların karşılanması temin olunmuştur.

Fevkalâde tahsisat

Maliye Vekili, varidat tahminlerinin izahına geçmeden evvel, Büyük Millet

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hariciye Vekilinin beyanâtı

«Sulha bağlıyız, fakat bazı ihtimaller bizi korkutamaz»

Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu Paris - Solr gazetesinin muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

«Vaziyetimiz açıktır. Balkan Antantı dostlarımızı, yani Romanya, Yunanistan ve Yugoslavyaya karşı taahhüdümüz vardır. İran, Irak ve Afganistana karşı da hemen hemen buna benziyen taahhüdlerimiz mevcuttur. Diğer taraftan İngiltere ve Fransa ile anlaşmalar akdettik. Türk milleti taahhüdüne sadıktır. Vaziyet ne olursa olsun sözünü tutacağımızı söylemeğe lüzum var mıdır? Sulha diğer her hangi bir millet kadar bağlıyız. Fakat bazı ihtimaller bizi korkutamaz.»

Muhabir bundan sonra diyor ki: «B. Saraçoğlu hemen bir tehlike mevcud olduğuna kani değildir. Almanların Romanya atılmaları neye yarayacaktır? Romanya elise bile petrol kuyularını yakmağa vakit bulacaktır. Almanlar en az bir sene Rumen petrolünden mahrum kalacaklardır. Yugoslavya için de vaziyet böyledir. Almanlar çok muhtaç oldukları birçok maddeleri Yugoslavyadan alıyorlar. Bunu bozacak bir vaziyet ihdas etmeleri için bir sebep yoktur.»

Yulaf ihracatı menedildi

Toprak mahsulleri ofisi müstahsilden yulaf ve arpa mübayaa edecek

Ankara 27 — Ticaret Vekâleti bugün bir tebliğ nesretmiştir. Bu tebliğ göre, Millî Müdafaa ihtiyacına binaen memleketimizden yulaf ihracatı memnudur. Yulafın müstahsil elinden düşük fiatle çıkması için Toprak mahsulleri ofisi doğrudan doğruya müstahsilden yulaf mübayaaına memur edilmiştir. Her mahallin fiatleri tebliğde gösterilmektedir.

Avrupa harbi dolayısıyla arpa piyasamızda bazı tereddüdler görüldüğünden, müstahsilin zarar görmemesi için Toprak mahsulleri ofisi arpa mübayaaına memur edilmiştir. Yine arpa fiatleri de mahallere göre tebliğde ayrı ayrı gösterilmektedir.

Erat yoklamaları

Senelik yoklamalara icabet etmeyenlerden para cezası alınacak

Ankara 27 (Telefonla) — Senelik yoklamalara vaktinde icabet etmeyen erattan on beş lira para cezası alınması kararlaştırılmış ve bu hususta bir kanun projesi hazırlanmıştır.

İhracı lisansa tâbi tutulan maddeler

Ankara 27 (Telefonla) — İhracı lisansa tâbi tutulan maddelerle bunlara tatbik edilecek esaslara dair yeni bir kararname hazırlandığını evvelce bildirmiştim. Bu kararname bugünkü Resmî Gazete ile nesrolunarak meriyete konulmuştur.

Sovyet - İngiliz ticaret münasebatı

Londra 27 (A.A.) — İngiliz - Sovyet ticarî münasebetleri hakkında müzakeratta bulunmak üzere sir Stafford Cripps riyasetindeki komisyonun Moskova'ya ziyareti hakkında Sovyet hükümetinin cevabı İngiliz hükûmetine gelmiştir. Reuter'in diplomatik muharriri, Sovyet cevabının muvafık olmaması için hiçbir sebep mevcut olmadığını ve fakat daha evvelinden nazarı itibare alınması lâzımgelen bazı formaliteler mevcut olduğunu söylemektedir.

Londra 27 (A.A.) — Reuter ajansı Sir Stafford Cripps'in inzari müzakerata başlamak üzere Moskova'ya müteveccihin bugün Londradan hareket ettiğini selâhiyetler bir makamdan haber almıştır.

Londraya giden heyet dönüyor

Londraya gitmiş olan gazeteci ve mebuslardan mürekkep heyet dün Atınaya vasil olmuştur. Heyet perşembe sabahı trenle İstanbula gelecektir.

Zelzele komisyonunun içtiması

Ankara 27 (A.A.) — Zelzele komisyonu bugün Başvekâlette Başvekil doktor Refik Saydamın riyasetinde bir toplantı yapmış ve bazı kararlar ittihaz etmiştir.

Norveç yoluyle İngiltereye taarruz hazırlanıyormuş

Bergen ve Stavangerde mühim kuvvetler toplanmış, buralara boş Alman gemileri gönderilmiş

Bern 27 (A.A.) — Nouvelle Gazette de Zurich'in Stokholm muhabiri, Almanların Norveç'i üssülhareke ittihaz etmek suretile İngiltereye karşı büyük bir taarruz hazırlamakta olduklarını bildirmektedir. Bu muhabir, Merkezî Norveçte bulunmakta olan Alman kıtaatının Bergen ve Stavanger'e gönderilmiş olduklarını ve esasen bu iki noktada birçok cüzümların tahşid edilmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Birçok boş Alman gemileri Garbi Norveç limanlarına gönderilmiştir.

İngilterede dört kişi tevkif edildi

Londra 27 (A.A.) — Birisi Londra mntakası komünist fırkası erkânından olan iki kişi, dün akşam bir toplantı esnasında umumî intizam kanununa muhalif hareketlerinden dolayı

Haydarparkta tevkif edilmişlerdir. Bir müddet sonra sulhçuların yapmış oldukları bir toplantı esnasında da iki kişi tevkif olunmuştur.

Avusturyalı kadınlar tevkif edilecek

Londra 27 (A.A.) — Dahiliye Nezareti, 16 yaşından 60 yaşına kadar bütün Alman ve Avusturyalı kadınların muvakkaten enterne edilmesini emretmiştir. Bu emir, bütün İngiltereye şamildir. 16 yaşından 60 yaşına kadar bütün Alman ve Avusturyalı kadınlar, şimdiye kadar (B) faslına dahil bulunuyorlar ve enterne edilmeksizin bazı tahdidata tâbi tutuluyorlardı. Bunlar şimdi, Man adasında enterne edilecekler ve arzu ettikleri takdirde 16 yaşına kadar çocuklarını da beraberlerinde götürebileceklerdir.

Mısırda ihtiyat tedbirleri

Hava müdafaa vasıtaları çok arttırıldı

Londra 27 (A.A.) — İskenderiyede bulunan Reuter ajansının hususî muhabiri Mısırda her ihtimale karşı koymak üzere ihtiyat tedbirleri alındığını bildirmektedir. Muhabir diyor ki:

«Şimdi Mısırda hava müdafaa vasıtaları, müthiş bir vüsat kesbetmiştir. Geçen çarşamba günü Kahire üzerinde yapılan hava tezahüratına iştirak eden mühim İngiliz hava harp teşekkülleri, Mısırda bulunan İngiliz hava kuvvetlerinin ancak bir kısmını teşkil etmektedir.

İngiliz - Fransız - Mısır hazırlıklarının vüsatı, İskenderiye limanında bariz bir surette görülmektedir. Şehir, kara ve deniz kuvvetleri üniformalarıyla kaynamakta, ve civarında hava dafî toplanının adedi de günden güne artmaktadır.»

Mısır Başvekili İngiliz ve İtalyan sefirlerle görüştü

İskenderiye 27 (A.A.) — İngiliz sefiri sir Mills Lampson, dün Başvekil Ali Mahir paşa tarafından kabul edilmiştir. Başvekil, İngiliz sefirini kabul etmeden evvel İtalyan sefiri kont Mazolini ile uzun bir görüşme yapmıştır.

Mısır, geceleri karanlıkta kalacak

İskenderiye 27 (A.A.) — Bu akşamdan itibaren bütün Mısır karanlıkta bırakılacaktır. Bu tedbir her ihtimale karşı koymak maksadile zaruri addedilmiştir. İttihaz edilmiş olan diğer tedbirler arasında bilhassa cenebilerin ve bu meydana ezcümle Süveyş kanalını geçen cenebi gemilerinin şiddetli bir kontrole tabi tutulması vardır.

Alman - Bulgar fudbol maçı

Almanlar 3-0 galip geldiler

Sofya 27 — Büyük alâka ile beklenen Alman - Bulgar futbol maçı, dün burada 20,000 kişinin huzurunda oynanmıştır. Sıfıra karşı üç sayı ile Almanlar galip gelmişlerdir.

Maçta, Berlinden tayyare ile gelen Alman spor önderi ve Alman Olimpiyad komitesi reisi von Çamer ile Alman beden terbiyesi mütehassısı Dr. Karl Dim, Alman elçiliği erkânı ve bazı resmî Bulgar ricallı hazır bulunmuşlardır. Maç için Almanyadan başka gelen olmamıştır. Maç münasebetile Bulgaristana 30,000 Almanın geleceği haberlerinin de yalan olduğu meydana çıkmıştır.

Dünkü Alman - Bulgar maçı, geçen sene Berlinde, dört sayıya karşı iki sayı ile Bulgar takımının mağlûbiyetile neticeleyen Alman - Bulgar maçının revanşidir. Bulgarlar, şimdiye kadar Almanlarla yaptıkları maçlarda yalnız 1935 de Berlinde Almanyayı sıfıra karşı iki sayı ile yenebilmişlerdi.

İşçi sigortaları

Ankara 27 (Telefonla) — İktisad Vekâletince hazırlanmakta olan işçi sigortası kanun projeleri haziranın ilk haftasında içinde Büyük Millet Meclisine sevk olunacaktır.

İş kanununa tabi iş yerlerinde fikren çalışan müstahdemler de, bedenlen çalışan müstahdemler gibi bu sigortalardan istifade edeceklerdir.

Romanya petrolleri

Almanya, Romanyadan fazla benzin istiyor

Bükreş 27 (A.A.) — (Havas): Romanya ekonomî delegeleri bugün petrol kumpanyalarının mümessillerine Romanyadan Almanyaya yapılan petrol teslimatının 30 temmuza kadar artırılması ihtiyacını bildirmişlerdir. Bu hususta ileri sürülen sebep Romanyanın Almanyadan aldığı teslimata âcil ihtiyaçtır. Almanyanın Romanya yaptığı ekonomik tazyik şiddetini her gün biraz daha bu sahada artırmaktadır. Bu tazyik bilvasıta olmakla beraber daha müsbet şekiller iktisap etmekte ve Rumen zimamdarları bugün nazilerin daha sarîh istekleri karşısında bulunmaktadırlar.

Romanyanın aylık ham petrol istihsalı takriben 500 bin tondur. Harbin bida-yetindenberi Almanlar anlaşmalarla tesbit edilen miktarın azamisini katıyen alamamışlardır. Müttetikler ve muhtelif birtaraf memleketler de Romanyadan petrol satın almaktadırlar. Almanyanın Romanyadaki siyasî petrolün vüsatı meçhul olan ihtiyatlarının sarf ve istihlakine tabi bulunmaktadırlar. Yalnız şurası bilinmelidir ki Fransız cephesindeki harbin geçen her günü hâlen Almanyaya 20 bin tondan fazla benzine mal olmaktadır.

Müteahhidlere bahşedilen bir hak

Ankara 27 (Telefonla) — Devlet şurası umumi heyeti, önceden tahmin edilmesi mümkün olmayan fevkalâde haller dolayısıyla fiatlerde vukua gelecek tereffürlerin, müteahhitlere mukavelelerin feshi veya fiat farkını istemek hakkını vereceği yolunda bir prensip kararı vermiştir. Bu karar, millî koruma kanununun meriyete girdiği tarihten önce akdedilmiş olan mukaveleler hakkında cari olacaktır.

Sempron Ekspresi

İtalya da bu trenle birleşen katarları kaldırdı

Roma 27 (A.A.) — Sempron ekspresin ilgası üzerine, İtalyan şimendifer idaresi de bu trenle aktarma yapan bazı trenleri ilga etmiştir.

Seyyar tapu hâkimlikleri ihdas olunacak

Ankara 27 (Telefonla) — Tapusuz arazinin tapuya raptı hakkında Adliye Vekâletince hazırlanmış olan yeni kanun projesi Meclise sevkedilmek üzere-dir.

Bu projeye göre, noter huzurunda yapılacak gayri menkul satışları müteber sayılarak tapu idarelerince tescil olunacaktır.

Gayri menkul alım ve satımından mütevellit her nevi ihtilafları hal ve fasletmek üzere, diğer medeni memleketlerde olduğu gibi, seyyar tapulama hâkimlikleri ihdas olunacaktır.

Bir müttetik tayyare gemisinin battığı doğru değildir

Londra 27 (A.A.) — Salâhiyetkar Londra mahfilleri, Norveç sahillerinde bir müttetik tayyare gemisinin batıldığına dair Alman başkumandanlığı tarafından verilen haberi yalanlamaktadır.

İtalyada harp lehinde yeniden nümayiş yapıldı

B. Farinaçi "Hazırız, emir bekliyoruz, diyor

Roma 27 — Evvelki akşam talebe büyük bir nümayiş yapmış, Venedik sarayı önüne giderek B. Mussoliniyi alkışlamıştır. B. Mussolini balkona çıkmıştır. Talebe: «Harp, harp, müdahale» diye bağırıştır. Bütün sokaklara bu hususta afişler asılmıştır.

Floransa 27 (A.A.) — Devlet Nazırı Farinacci dün burada söylediği bir nutukta şöyle demiştir: «İtalyanın yeri, müşterek düşmana karşı mücadele etmekte olan Hitler'in kahraman Almanyasının yanındır.»

Roma 27 (A.A.) — Havas ajansından: Dün Mussolini stadyomunda Duçenin huzurila yapılan jimnastik ekzersizleri, İtalyanın askerî bir müdahalede bulunması lehinde bir nümayiş yapılmasına vesile teşkil etmiştir. Ekzersizlerin sonunda gençler stadyomun ortasında toplanmışlar, millî marşlar okumuşlardır. Bir sırada da mitralyözler ateş etmiş ve bir takım gruplar, üzerlerinde «harp» yazılı afişler ve bayraklar dolaştırmışlardır.

(Devamı 5 nci sahifede)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Yeni silâh icadı

Başmakaleler yazan Etem İzzet Benice arkadaşımız, bir serlâhasını şöyle koymuş:

«Almanları yıldırarak ikinci silâh!»

Vay!... Ne keşif... Nedir acaba?...

Maamafih, birinci silâh olarak da ne tavsiye ettiğini okumuş değilim. Kusurum büyük: İkinciye de keza okuyamadım. Buna mukabil hayalâta daldım.

Yeni bir silâh!... (Hattâ iki silâh...) Onu bulup mütteliklere tavsiye etmek!... Ve o sayede demokrasilere galebe temin etmek... Dünyanın mukadderatı üzerinde hâkim olmak...

Sulh devrinde dimağımızı o kadar az işgal eden silâh, — Tefvik Fikretin meşhur Kılıç manzumesinde — :

O çelik parçası bir gün bir ehemmiyet alır

Dediği gibi kargaşalık devirlerinde birinci plânı ihraz ediveriyor... Canla başla ona sarılıyor ve ne kıymette olduğunu kavıyor. Üstün silâhın hemen her tarih safhasında beşer mukadderatı değiştirdiğini de derhal teslim ediyoruz. Daha mektepteki derslerden aklımdadır: Büyük İskenderin büyük cihangir olmasına, Hintlere kadar gidebilmesine başlıca sebep, babası tarafından ihdas edilen «phalange» larmış. Sık saflardan mürekkep askerler ki, öndekilerin elinde kısa, ortadakilerin mütevassıt, en arkadakilerinde uzun mızraklar bulunuyor. Hattâ on altı sıra üzerinden böylece düşmana saldırarak önlerine çıkan başka tertipteki bütün orduları deviriyor, geçiriyorlar.

Keza, Annibal'in Afrikai filleri, Timurun Hintten getirdiği filler, bu iki cihangirin galebesine saik olmuş. Barut on dördüncü asırdanberi mermi atma vasıtası olarak kullanılıp askerlikte inkılâplar yaratmış. Türkler, Bizansın delinmez surlarını yeni bir silâhla — büyük toplar — devirip beşeriyeti bir asırdan öbürüne geçirmişler. Mısır kölemenlerinin bayı, kendini mağlûp eden Yavuz Selime:

— Bu sizinkisi bahadırılık değil! Bize de Cinevizler sizin toplardan teklif ettilerdi. Kahbece uzaktan öldürür diye kabul etmedik. Biz kahrmanca çarpışmayı kılıç kılıca anlarız. — demiş; ve bu sözlerle devrin icabını anlamaktan çok uzak bir zihniyette olduğunu, ezilmeğe mahkûm bulunduğunu göstermiş.

Avrupa, Osmanlı imparatorluğunu yeni silâhlarla yendi. Geçen harpte müttelikler, tankı Almanların karşısına bir sürpriz olarak çıkarmışlardı. Tayyare, dövüşme sahasına üçüncü bir buud ilâve etti. Bu sefer, yeni tank, tayyare, miknatışlı mayın tipleri Almanlar, galebe çalmak için canla başla çabıyorlar.

Maamafih sanılmasın ki, yeni silâhlar hep böyle tank, tayyare, torpil gibi muğlak şeyler. Demin odamızı ziyaret eden üstad Refik Halid, geçen harpte telörgünün nasıl keşfedilip ne roller oynadığını — bir kitapta okumuş — anlatıyordu. Tatlı tatlı tefsilat vermek hakkı yine ona aid kalsın; fakat ben bu münasebetle alelade bir telörgünün bile asrımızda yaman ve müessir bir silâh olabileceğini, karşı tarafa milyonlarca zarar verebileceğini aklı getireyim. Diğer muharirlerimiz, plânlar çizip hattı hareketler gösterirken Etem İzzet Benice de «Birinci silâh», «İkinci silâh» diye sayıyor. Aman bir bildiği varsa sempatisi olduğu tarafa lûtfen haber

ŞEHİR HABERLERİ

Vali dün Ankaraya gitti

Bu seyahat yeni bütçenin tasdikli işle alakadardır

Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, dün akşamki trenle Ankaraya gittim. Vall, Ankarada vilâyet ve belediye 940 bütçesi etrafında alakadardır. Vekâletlerle temas ederek bütçenin tasdikli temin edecektir. Vall aynı zamanda pasif korunma tedbirleri etrafında hükümetle temaslarda bulunacaktır.

Ankarada bulunan belediye iktisad müdürü B. Saffet bugün Ankaradan şehrimize gelecektir. İktisad müdürü, bütçe ile beraber şehrin stok ve et nakliyat işleri etrafında alakadardır Vekâletlerle temasta bulunmuştur.

Vali muavini B. Haluk Nihad Pepeyi ile tramvay, elektrik müdürü B. Tayfur Nâzım da bu akşamki trenle Ankaradan şehrimize hareket edeceklerdir.

Şehrimizde temizlik

Fatih - Taksim arası daimi surette temiz tutulacak

Belediye, şhrin başlıca caddelerini daimi bir temizliğe tâbi tutmağa karar vermiştir. Taksim ile Fatih arasındaki tramvay caddesinin sabahleyin safağa başlıyarak gece geç vakte kadar temizlenmesini temin etmek üzere bu sahada daimi amele ekipleri bulunacaktır. Bu amele için Süleymaniye medresesi temizlenerek hazırlanmıştır. Medreseye atılmış amele için karyola konulmuştur.

Sabahleyin bu amele, ikametgâhlarından çıkarak Fatih ile Taksim arasındaki caddeye tevzi edilecekler, akşamları da medreseye döneceklerdir. Ameleye her akşam on kuruş mukabilinde sıcak yemek verilecektir.

Otobüsçüyü öldüren Hayri tevkif edildi

Evveldi gün Beyoğlunda Tarlabası civarında Nebahat adında bir kadının evinde kışkancık yüzünden, otobüs sahibi Halil tabanca ile öldüren Hayri dün müddetumumilikte sorguya çekilmiştir. Hayri ifadesinde, poliste de söylediği şekilde Halilin tecavüzüne uğradığını ve kendini kurtarmak için tabanca kullandığını söylemek suretile cürmünü itiraf etmiştir. Dördüncü sorgu hâkimliği Hayriyi tevkif etmiştir.

Pencereden düşen adamın sar'ali olduğu anlaşıldı

Sirkeci'de Aydın otelinde misafir bulunan Bafra tüccarlarından Mecid adında 35 yaşlarında bir adam evvelki gece yarısı otelin dördüncü katındaki pencereden sokağa düşerek ölmüştü.

Yapılan muayenede Mecidin ötedenberi sara hastalığına müptelâ bulunduğuna ve evvelki gece de oteldeki odasında otururken birdenbire sara nöbeti geçirdiği ve o esnada ne yaptığı bilmiyerek pencere yanına sokulup muvazenesini kaybetme neticesinde pencereden düştüğü tesbit edilmiştir. Adliye doktoru B. Salih Hâşim tarafından yapılan muayene neticesinde cesedin gömülmesine ruhsat verilmiştir.

★ On iki yaşlarında Salamon isminde bir çocuk Karaköyde bir tramvaydan aşağı atılarken B. İsmetin idaresindeki hususî bir otomobilin önüne düşerek varalanmıştır. Çocuk tedavi altına alınmıştır.

★ Tophanedeki marangozluk eden Artin, o civarda Emine apartmanının cemeğini tamir ederken düşmüş, ehemmiyetli surette yaralandığından polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

versin de kimi yıldıraksa yıldırın, beşeriyete bir istikamet cizsin... Zira bir avuç içini dolduracak küçüklükteki bir tek insan beyninden çıkan bir fikir, hakikaten şu koca dünyanın istikbalini tayin edebiliyor... Yukarda kaç misal saydım... Ve acaba, böyle bir insana, müttelikler ne vermezler: Kanada krallığını mı? Tunus gedliğini mi? Ravayvay adalarının tapusunu mu?... Haydi Etem İzzet...

(Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Edirnekapi - Yedikule yolu niçin böyle duruyor?

Gazetenizin 22 mayıs 1940 tarihli nüshasında, bu sene belediye yapacağı yollar arasında Yedikule ile Balıklı hastanesi arasında katranlı bir yol yapılacağını okudum.

Muhiddin Üstündağ zamanında Edirnekapıdan Yedikule'ye kadar sür haricinde asfalt bir caddede yapılmasına başlanmış ve Mevlîhane kapı'ya kadar olan kısmı ikmal olunduğu gibi buradan Yedikule'ye kadar olan parçasının da tesviye tıraşlığı yapılmıştı. Fakat aradan üç, dört sene geçtiği halde bu kısım henüz yapılmadı. Olduğu gibi duruyor.

Evvelce burada tabii bir yol vardı ve halk pekâlâ gelip geçiyor du. Şimdi ise tesviye tıraşlığı sebebiyle yazın tozdan, kışın çamurdan geçmek kabil olamıyor.

Balıklı hastanesine de yol yapılsın. Lâkin başlanmış ve mühim miktarda ikmal edilmiş olan Edirnekapi - Yedikule asfalt caddesinin Mevlîhane kapı'dan Yedikule'ye kadar olan kısmı da tamamlansın. Muhterem Lütfi Kırdar'ın nazarı dikkatini celbederim. S. Er

KÜÇÜK HABERLER:

★ Dün sabahki ekspresle Andre Susi isminde isviçreli bir sanayi ve fabrikalar mütehasssı gelmiştir. B. Andre Susi Ankaraya gidecek oradan da memleketteki bütün sanayi şehirlerini dolaşarak fabrikalarda tedkikatta bulunacaktır.

★ Mezbahada kesilen etlerin şehit içindeki kasaplara nakil ve tevzi işi şimdiye kadar bir şirket tarafından idare ediliyordu. Et nakliye işi hazırandan itibaren bizzat Belediye tarafından idare edilecektir. Bu hususta bütün haklıklar tamamlanmıştır.

★ Yirmi beş tonluk «Rızay Bahri» isminde bir motor dün sabah köprü gözünden geçmek isterken fazla sız dolayısıyla dubaya çarparak hasara uğramıştır. Motor kaptanı hakkında lâzım gelen tahkikat yapılmaktadır.

★ İstanbuldaki kaza ve nahiyelerdeki emniyet âmir ve memurları arasında değişiklik yapılması kararlaştırılmıştır.

Taksim âbidesi

Tamir işi şimdilik kaldı

Taksimdeki Cümhuriyet âbidesinin bazı taşları dökülmüş, tamiri için âbideyi yapan İtalyan heykeltıraşı Kanonika'ya müracaat edilmiştir. Heykeltıraş belediye bir mektup göndererek âbidenin dökülen taşlarının tamiri için kendisinin İstanbul'a gelip âbidenin bozuk kısımları etrafında tedkikat yapmasını ve bu tedkikler neticesinde âbidenin bizzat kendi nezaretinde tamir edilmesinin daha doğru olduğunu bildirmiştir.

Belediye, heykeltıraşın bu cevabı üzerine âbidenin tamirini daha müsaîd bir zamana talika karar vermiştir.

Milli Piyangonun halka gösterdiği bir kolaylık

Halkımızın Milli piyangoya karşı gösterdiği rağbet ve alâka son aylar zarfında çoğalmıştır. Buna muvazai olarak bilet satışları da bu nisbette artmış bulunmaktadır. Keşide aralarında bilet almak isteyenler şimdiye kadar her ayın 4 üncü günü akşamına kadar beklemek zaruretinde idiler.

Milli piyango idaresi aldığı bir kararla bu şekilde bilet almak isteyenlere bu imkânı vermiştir. Şimdi meselâ herhangi bir sebeple 1 inci keşide bilet alamıyan bir şahıs hiç bir fiat farkı vermesiz ve ayın 4 üncü günü akşamını beklemeksizin 2 inci veya 3 üncü keşide bilet tedarik edilecektir.

1 nci keşiden itibaren devamı bilet almak isteyenlerin biletleri şimdiye kadar olduğu gibi her ayın 4 üncü günü akşamına kadar mahfuz tutulacaktır.

Milli Piyango idaresi

Sarıyer memba suları

Daimî encümen azası dün tedkiklerde bulundu

Belediye zabıtası talimatnamesini hazırlayan umumî meclis daimî encümeni azası ile Belediye sıhiye müdürü Dr. Osman Said, Sarıyer memba sularına giderek talimatnamenin ne suretle tatbik edileceğini tedkik etmişlerdir.

Encümen, bundan sonra talimatnamenin gıda maddelerine aid kısımlarını hazırlıyacaktır. Talimatname Sıhiye Vekâletinin bütün memlekete şamil olarak hazırladığı gıda kodeksine göre tanzim edilecektir.

Tercümanlara iş kalmadı

Harp münasebetiyle şehrimize ecnebi seyyahları gelmediğinden seyyah tercümanlarından çoğu kazanç vergisi mükellefiyetinden kurtulmak üzere tercümanlığı terkettiklerini bildirerek ellerindeki tercümanlık vesikalarını Belediye'ye iade etmektedirler.

Üsküdar tramvayları

Evkaf umum müdürü beyanatta bulundu

Evkaf umum müdürü B. Fahri Kiper ile İstanbul vakıflar müdürü B. Hüsameddin dün vali B. Lütfi Kırdar'ı ziyaret etmişlerdir. Evkaf umum müdürü B. Fahri Kiper valiyi ziyaret sebebi etrafında gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«İstanbul evkaf işleri meşgul olmak üzere geldim. Şimdi B. Vall ile Üsküdar tramvay işlerini konuştum. Bu tramvayın banisi şeyhülislam merhum Hayri efendidir. Müessesesi, beş yüz bin lira sermaye ile teşekkül etmiştir. Şirket, âmmi hizmetini ifa etmektedir. Bu itibarla şirketin tasfiyesine gitmek münasib değildir. B. Valli de bu fikrimi iştirak etmektedir. Esasen son zamanlarda şirket de zarar etmiş değildir. Fikrime göre müesseseyi Belediye satın almalıydı. Biz de kendi alacağımızın mühim bir kısmını tenzil ederek mütebaki alacağımızı uzun, sekiz, on senelik bir vadeye bağlayabiliriz. Diğer milli bankaların şirketteki alacağını da temin etmek üzere bu bankalar kolaylıklar gösterebilirler. Bu suretle şirket Belediye'ye geçebilir. Bu hizmetin ifası elektrik, tramvay idaresi tarafından mükemmelen yapılır. Üsküdar tramvaylarını Suadiye, Erenköy ve havalisinin imarında büyük hizmeti görülmüştür. Evkaf, elindeki memba sularını kâr için değil, hizmet için ıslah etmiştir. Suların daha ucuz satılmasının kabil olamayacağını yaptığımız tedkikat neticesinde anladım.

İstanbulda yapılacak ticaret sarayı sahası istimlak edilirse biz de bu sarayın inşasına derhal iştirak edebiliriz.»

Evkaf umum müdürü Ankaradan geldi

Evkaf umum müdürü B. Sabri, evkafa aid yıllık işlerin tedkiki için Ankaradan şehrimize gelmiştir. B. Sabri dün bir müddet evkaf müdürlüğünde meşgul olmuş, müteakiben postahane karşısında yeni yapılan Valide Hanına giderek biten inşaat tedkik eylemiştir. Umum müdür, bundan başka evkafın son zamanlardaki inşaat işleriyle de ayrıca meşgul olmaktadır.

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu mıntakasında merkezde: (Dellasuda), (Vingopulo), Taksim: (Limoner), (Ertuğrul), Şişli: (Maçka), (Kurtuluş), Galatada: (Mustafa Nail), Kasımpaşa: (Turan), Hasköyde: (Hasköy), Eminönünde merkezde: (Salih Necati), Küçükpaşada: (Yorgi), Alemğarda: (Ali Rıza), Kumkapıda: (Haydar), Fatih: (Şehremiñde (Nâzım), Şehzadebaşında: (Hamdi), Karagümrükte: (Kemal), Fenerde: (Emilyadis), Samatya: (Ridvan), Aksarayda: (Şeref), Beşiktaşta: (Vidiri), Kadıköyde: (Yeni Moda), Üsküdar: (Merkez), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Halk), Sarıyerde: (Osman), Eyyüpte (Arif), eczaneleri.

[Ortaköy, Arnavutköy ve Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler.]

İSTANBUL HAYATI

Muhite uymuşlar!...

Topkapı civarında oturdıkları sırada, komşuları olan bir ahababın vasıtasıyla tanışmışım. Bayın altmış beş lira kadar tutan maaşile beş kişilik aile, alâküllihal geçiniyordu. Arasıra ailece toplanıp konuşurken, yemek, eğlenmek bahisleri açılınca bay dudak bükür:

— Bazı tanıdık aileler var ki, vaziyetlerine hayret ediyorum. Yazın her akşam üzeri parklara, pazar günleri mesirelere koşuyorlar. Kış geceleri sinemadan sinemaya dolaşırlar.

Diye, konu komşuyu çekştirir; banyan da ciddiyle tasdik ederdi:

— Evet... Bu gezmelerden ne zevk alıyorlar bilmem ki. Hava alacağız diye sokaklara fırlıyorlar. Sanki evde hava yokmuş. Yazın akşam üzeri kapıyı, pencereyi açtın mı, püfür püfür rüzgâr eser, hem hava alırsın, hem de çocuğun çocuğun arasında tatlıca vakit geçirirsin. Kışın da odada gürlü gürlü yanan sobanın başında ne güzel eğlenir insan, değil mi efendim? Hem de beyhude masraf olmaz.

Aradan bir müddet geçti. Bizim gezinti aleyhdarı ahababların akrabasından biri Beyoğlunda bir ev almış, bir katını da ucuzca onlara kiraya vermiş. Eski mahalle komşuları ahababımla beraber bir pazar günü öğleden sonra ziyaretlerine gittik.

Kapıdan girince, vaziyetlerinde sırtın değişikliği derhal gözüme ilişti. Bayanın giyiniş tarzı tamamen değişmiş, eski kapalı elbiseleri dekolteleşmiş, konuşması başkalaşmış; Topkapıda iken yangın harabelerinde yalınayak başı kakak oynayan çocuklar bile iki dirhem bir çekirdek şıklaşmışlar.

Bayan bizi gülererek karşıladı, ağzında kelimeleri uzata uzata garip bir şive ile:

— Oh, dedi. İyi ki geldiniz. Biz de akşam gezintisine çıkmağa hazırlanıyorduk. Beraber çıkarız.

Odaya girince izahat verdi:

— Bay da elbisesini değiştiriyor. Şimdi gelir. Efendim, kışın her akşam sinemalara tıklıkmaktan usandık. Artık yaz geldi. İnsan kapalı yerlerde bunahıyor. Her gün akşam üzerleri çıkıp hava almazsak patır patır patlıyoruz. Taksim bahçesinde dolaşıyoruz, dönüştü de bir mahallebeyiye girip dinleniyoruz. İlk zamanlar bizim bay bu gezintilere itiraz ediyordu amma, şimdi o da alıştı.

Oda kapısından çıkarken mütehasir bir eda ile ilâve etti:

— Gezmek, eğlenmek lâzım efendim. Hayatı böyle geçirmeli. Ah, şu sazlı bahçe gazinoları bir açılssa...

O sırada koridorda bayın sesi duyuldu. Vaktile, borç etmekten huylandığını sık sık tekrarlayan bay, oğluna sesleniyordu:

— Karşı köşedeki tütüncüye git, benden selâm söyle, iki paket sigara daha versin. Ay başında borcumuzun hepsini öderiz inşallah.

Yavaşça dostuma sordum:

— Bu, ne değişiklik?..

Gülerek:

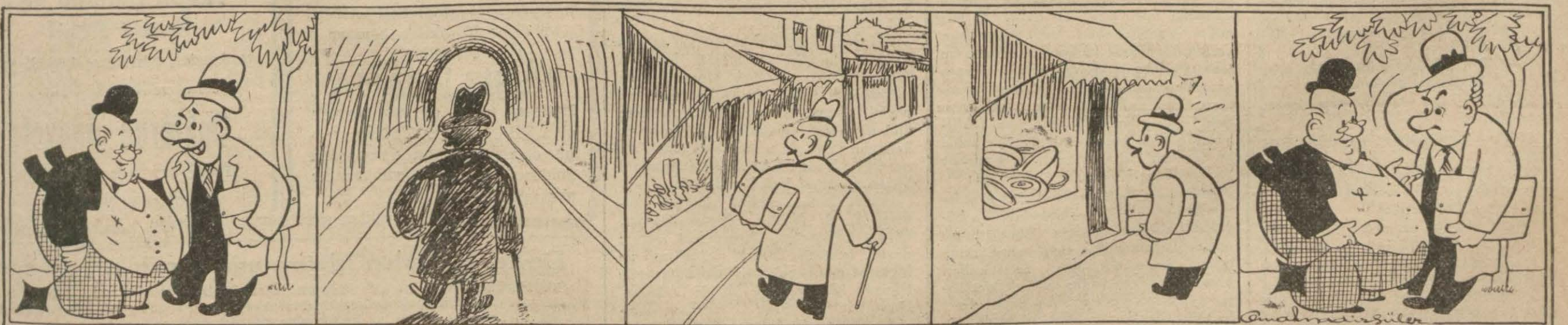
— Hakları var, dedi. Muhite uymağa çalışıyorlar.

Cemal Refik

Dr. İbrahim Zati Öget'in iki konferansı

Cezaevi sertabibi Dr. İbrahim Zati Öget Bursa Halkevinde çocuk içtimal korunması ve çocuk cinaiyatı hakkında iki konferans vermiştir. Konferanslar büyük alâka ile takib edilmiştir.

Bay Amcaya göre!...

— Bir kaç manifatura eşyası almak istiyorum bay Amca, bana neresini sağık verirsin?...

B. A. — Kapalı çarşuyu geç, sağa sap!... Yüz adım yürü...

... Solda bir kunduracı göreceksin. Onun bitişindeki dükkâna gir!...

— Aman bay Amcacığım, o dediğin yer kalaycı dükkânıdır!...

B. A. — İyi ya!.. İhtikârla mücadele, manifaturacıların kalay ticareti yaptıklarını meydana çıkardı, elbet kalaycılar da işi manifaturacıya dökmüşlerdir!..

Bütçe müzakeresi başladı

Yalnız Millî Müdafaa'ya 150 milyon lira ayrıldı. Maliye Vekili Meclisin dünkü içtimasında izahat verdi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Meclisine ayrıca takdim edilmiş olağ fevkalâde tahsisat lâyihasının esaslarını bulâsa etmiş ve ezcümle demistir ki:

«940 mali yılı için tasvibinize arzettiğimiz fevkalâde programın yekûnu 109,922,000 liraya baliğ olmaktadır. Derhal tasvir eyleyeyim ki bu yekûnun 72,800,000 lirası, yani üçte ikisi millî müdafaa hizmetlerine tahsis edilmiştir. Bu suretle 940 mali yılı için adi bütçe ve fevkalâde tahsisat programında sırf millî müdafaa'ya ayrılan tahsisatın umumî yekûnu 150 milyon lirayı geçmektedir.

Bu miktar, normal zamanlara ait senelik daimî ihtiyaçların adi bütçe ile, ve bugünkü umumî vaziyet icabı olarak alınmasına lüzum görülen istisnai ve muvakkat tedbirlerin istisnai sarfiyatının da fevkalâde tahsisatla karşılanması esasına göre tesbit ve tefrik edilmiştir. Maamafih umumî hizmetler arasında millî müdafaa'ya ayrılan mevkîin ehemmiyetini, yalnız bir senelik ihtiyaçlar için bütçeye konulmuş olan tahsisat yekûnuna göre ölçmenin bu hususta tam bir fikir vermez kâfi gelmeyeceğini de bilvesile tebarüz ettirmek isterim.»

Teslihat kredileri

«Muhtelif kanunların verdiği gelecek yıllara geçici teahhüt selâhiyetlerine müstenit muayyen programları ve harîcî temin olunan teslihat kredilerini de hesaba katmak lâzımdır. Bunlardan bir kısım taksitleri, 1940 senesinde ödenecek olan ve hâlen tatbiki devam eden teslihat programları şunlardır:

2425 sayılı kanuna müstenit 49,500,000 liralık
2980 " " " 67,000,000
3395 " " " 125,500,000

Bundan maada biri 6 milyon ve diğeri 25 milyon sterlinglik iki teslihat kredisi de ayrıca temin edilmiştir.

Bu mevzu üzerindeki maruzatımı tamamlamak için şu ciheti de kaydedeyim ki umumî hizmetlerin her sahasında mesâlimizin istikametini tesbit ederken bu istikametini millî müdafaa hizmetleriyle olan âlaka ve irtibatını daima gözönünde bulundurmaktayız.»

Fevkalâde tahsisat lâyihasının esasları

Maliye Vekilinin izahatına göre, fevkalâde tahsisatın 20,491,000 lirası demiryolları inşaât ihtiyacılarına tefrik edilmiştir. Mevcud kanuna müstenid Sivas - Erzurum istikrazının önümüzdeki sene çıkarılacak olan transünün temin edeceği 5 buçuk milyon lira da buna ilâve edilecektir.

Fevkalâde tahsisat programında, Edirne asfalt yolile Trakya'da yapılacak muhtelif yol inşaâtına ve Tunceli muntakasındaki islahat ve imar işlerine sarfedilmek üzere Nafia Vekâleti kısmına ayrıca 2,931,000 lira konulmuştur.

Erzincan zelzele muntakasının umumî kalkınma faaliyetini kolaylaştırmak için muhtelif ihtiyaçlara sarfedilmek üzere şimdilik 5 milyon lira konulmuştur.

Kızılaz kurumu tarafından işletilen maske fabrikası imalatı, iskân işleri ve Ankara tip fakültesi inşaâtı için Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti kısmına ceman 4 milyon lira konulduğu gibi petrol sondajlarında elde ettiği son muvaffakiyetle, devamî mesâlisinin kıymetli neticelerinden birini daha gördüğümüz Maden tetkik ve arama enstitüsü ihtiyacı için 2,500,000 lira, Ereğli kömür havzasının birleştirilmesi hakkındaki kanun mucibince yapılacak tediyat için de 1,200,000 lira ayrılmıştır.

Şarktan başlamak üzere ihtiyaca göre tedricen yapılacak hükümet konakları için 5 milyon liraya kadar teahhüde girişmeğe mezuhiyet veren kanun karşılığı olarak da 1,000,000 lira konulmuştur.

Önümüzdeki seneye aid fevkalâde tahsisat lâyihasının esasları bunlardan ibarettir. Bu tahsisatın karşılığı Yüksek Meclise ayrıca takdim edilmiş olan bir kanun lâyihası ile akdine mezuhiyet istediğimiz muvakkat mahiyette bir istikrazla temin olunacaktır.

Dört senedenberi kabul edilen fevkalâde tahsisat kanunları

B. Fuad Ağralı, bu meyanda, dört senedenberi muhtelif kanunlarla verilmiş olan fevkalâde tahsisatlara dair toplu bir şekilde malûmat vermiş ve umumî yekûnun 256,131,000 lira olduğunu söyledikten sonra bu miktarın, tahsis edildiği muhtelif hizmetlere sureti tefrikini göyle izah etmiştir:

«147,924,000 lira millî müdafaa'ya taalluk eden muhtelif hizmetlere.

49,211,000 lira demiryolları inşaât masraflarına.

18,213,000 lira muhtelif nafia ve imar işlerine

20,785,000 lira maadin ve sanayi tesisatı, deniz ve hava nakliyatı gibi iktisadi ve ticarî ihtiyaçlara

11,895,000 lira sıhhat ve içtimai muavenet işlerine, (iskân ve tip fakültesi)

5,123,000 lira maarif hizmetlerine (fakülteler ve mektepler inşaâtı)

2,730,000 lira zirai mevzulara (yağ ve kuru meyva islahı programı)»

Maliye Vekili, bu fevkalâde tahsisat kanunları sayesinde yapılan işlerin gerek siyasi gerek iktisadi bakımdan bugünkü

buhranlı devreyi daha geniş bir hazırlık içinde ve daha büyük bir emniyetle karşıladığını söyleyerek fevkalâde tahsisat kanunları hakkındaki sözünü bitirmiştir.

Husûsî kredilerle temin edilen işler

Maliye Vekili bundan sonra sanayi, maadin, ve su işleri gibi karşılıkları umumî müvazene haricinde husûsî kredilerle temin edilen bazı hizmetlere dair malûmat vermiştir.

SANAYİ İŞLERİ:

Avrupanın halihazır vaziyeti 939 programına dahil bir kısım tesis, tadil ve tevsihlerin tahakkukuna imkân vermemiş olmakla beraber sanayi programlarının tatbikatı memnuniyet verecek şekilde inkişaf etmektedir. Kısım işlemeğe başlayan Karabük demir ve çelik fabrikalarının bütün işletme üniteleri 940 da faaliyete geçecektir. İkinci kâğıt, karton ve sellüloz fabrikalarının da 940 da işletmeye açılmasına ve Sivas çimento, klor, hamız kibrit ve Süper fosfat fabrikaları tesislerinin de ikmaline çalışılmaktadır. Hülâsa: Memleketin umumî imalatının senelik kıymeti 937 senesinde 32 milyon liradan ibaret iken 938 de 277 milyon liraya varmıştır. Bu rakamda Tequivki sanayi kanunundan istifade etmeyen müesseselerle el ve ev sanatlarının istihsalâtı dahil değildir.

Millî müdafaa ihtiyacı için devletce tesis edilmiş askeri fabrikalar da itimad ve iftihar edilebilecek hale gelmiştir.

MADEN İŞLERİ:

Havzanın geniş mikyastaki kömür istihsalâtına esas olan büyük elektrik santralının tesisine başlanmıştır. Bakır, krom ve diğer madenlerimizin tesis ve işletmeleri inkişafı seyrini muhafaza etmektedir. Ergani ve Kuvarsan havzalarından 1939 da 6,330 ton bakır, Guleman ve diğer havzalardan 192,842 küsur ton krom istihsal ve piyasaya arz edilmiştir.

SU İŞLERİ:

Memleketimizde zirai ve iktisadi kalkınmanın başlıca mesnedi olan su işleri muayyen program dahilinde süratle inkişaf etmektedir. Büyük su işleri için Meclisin kabul ettiği 31 milyonluk kanuna müstenid beş senelik programa dahil havzalarda hâlen teahhüde bağlanarak tatbikatına geçilmiş olan işlerin tutarı 22 milyon lirayı bulmaktadır. Etüdleri tamamlanarak projeleri hazırlanmış ve eksiltmeye konulabilecek vaziyete getirilmiş olanlar da 4 milyon liraya baliğ olmaktadır. 5 senelik program tatbikatının ilk eseri olarak Tarsus ovasını sulamağı istihlaf eden tesisatın ilk kısmı tamamlanmış ve işletmeye açılmıştır.

NAKİT VAZİYETİ:

Vezne ve banka mevcutları ile yoldaki paralardan mürekkep olarak 938 mali yılında 1 haziran 939 tarihine devrolunan miktar (45,7) milyon liradır. Sene nihayetinde bütçe emanetine alınmış olduğuna arzettiğim (14,9) milyon lira ile fevkalâde tahsisat karşılıklarından, ertesi seneye devredilmiş (15,8) milyon lira bundan tenzil edilirse 939 yılına devredilen kabili istimal nakid mevcudunun 15 milyon liradan ibaret olduğu anlaşılıyor ki, bu rakam nakid vaziyetimizin şayanı memnuniyet halde devam etmekte olduğunu gösterir.

Varidat bütçesi

Maliye Vekili varidat bütçesi hakkında da ezcümle şunları söylemiştir: «940 mali yılı bütçemizin varidat kısmı (268,481,000) lira olarak tahmin edilmiş bulunmaktadır. Masraf kısmına ait izahat meyanında arzettiğim vechile hükümet tarafından Yüksek Meclise takdim edilmiş olan lâyihadaki tahmin, 939 mali yılı 8 aylık tahsilât rakamlarına istinat edilmiştir. Bütçe encümeninde tetkik ve müzakere edilirken elimizde nispeten ayı itibarile 11 aylık tahsilât miktarları mevcut olduğundan, varidat muhammenati bu miktarlara göre encümence yeniden gözden geçirilmiş ve bu yekûna varılmıştır.

Varidat bütçesine dair vereceğim izahat, senelerdenberi tabii telâkki edilebilecek bir devamlılık gösteren iki noktada, Yüksek Meclisin dinlemeğe alışkın olmadığı mahiyette olacaktır. Birinci nokta, senelerdenberi mali yılı mühim varidat fazlalatı kapattığımız halde bu sene tahsilât miktarında muhammenata nazaran ehemmiyetli bir noksan bulunması, ikinci nokta da bütçe imkânlarının azamî müsaadesi nisbetinde vergi tahfillerine gitmek prensipimiz olduğu halde bu sene bir kısım vergilere bazı zamlar teklif edilmiş olmasıdır.

Maamafih, şurasını da derhal arz edeyim ki bu yeni zam ve ihdaslarla da büyük bir ehemmiyetle göz önünde tuttığımız başlıca nokta vergi tahfillerinde birinci hedefimiz olan müstahşilleri mümkün olduğu kadar mükellefiyet hariri bırakacak veya bunlara asgari derece tesiri olacak mevzular dahilinde kalmak olmuştur.

Dahili vergilerimizin tahsilâtı, fevkalâde ahvalın tesirlerine rağmen şayanı

memnuniyet bir inkişaf seyrini takip etmektedir. Kazanç, sinai müesseseler mamele vergisi, buğdayı koruma gibi vergilerde ehemmiyetli tezyatler kaydedilmiştir.

Diğer vergilerimizde de umumiyetle bir artış müşahade edilmektedir. Bu suretle gümrüklerde 11 ay zarfında hasıl olan 4,000,000 liraya yakın noksan bununla telâfi edilebilmiştir.

Varidat kanunlarımız üzerinde verginin verimini artıracak ve vergi zayıflarını önleyecek, aynı zamanda mükellefler için kolaylık temin edecek mesaiye devam ediyoruz.»

Hazine ve döviz vaziyeti

Maliye Vekili döviz ve vaziyetimizin geçen yıla nazaran daha gayri müsâid bir hal almamış bulunduğunu söylemiştir. Hazine vaziyetimiz senelerdenberi devam eden intizamı ve sağlamlığını muhafaza etmektedir.

Dış ticaret ve millî para

938 senesine kadar aktif vaziyette bulunan harici ticaretimiz 938 de beş milyon liraya yakın bir farkla pasif vaziyete geçmiştir. Geçen sene bu hususta maruzatta bulunurken ithalât fazlasının memleketi muhtelif sahelerde teçhiz etmeğe yarayan maddelere müteallik olduğunu ve istihlak eysasında fazlalık olmadığı cihetle memleket iktisadiyatı için endişeye mahal bulunmadığını arz etmiştim. Filhakika 939 yılında harici ticaret hacmi biraz daralmış olmakla beraber 118,2 milyon liralık ithalâta mukabil (127,3) milyon liralık ihracat yapılmak suretile (9) milyon lirayı müteciiz bir ihracat fazlası ile tekrar aktif vaziyete geçmiş bulunuyoruz. (Bu ciheti memnuniyetle tebarüz ettirmek isterim).

Millî paramızın senelerdenberi devam eden millî istikrazının dahil ve haricte temin ettiği itimad ve râğbeti muhafaza için muhtelif cephelerden icap eden tedbirler alınmıştır.

Ufaklıklar ve millî bankalar

Maliye Vekili, basılmağa başlanan yeni on paralıkların yakında piyasaya çıkarılacağını, eski 20 ve 10 paralıkların bunlarla tebdil edileceğini, millî bankalarımızın bu sene de bilâncolarını kârla kapadıklarını söyledikten sonra bütçe encümeninin mesâlsini şükranla anmış sözlerini söyle bitirmiştir:

«Yüksek Meclisin, memleket ihtiyaçlarını ve menfaatlerini mevcut ve menabilen en iyi telif eden isabetli kararları ve direktifleri sayesinde bütçelerimiz senelerdenberi bir muvaffakiyetle tatbik edilmektedir. Bunun iftihar edilecek bir çok maddi eserleri meydana getirmiştir.

Fakat, bu sahada en büyük eseriniz devlet hazinesinin herkese itimad veren intizamı ve sarılmayan itibaridir. Mühim bir varidat noksanına rağmen 939 mali yılı bütçesinin tahditsiz ve müşkülâtsiz tatbiki bu sayede mümkün olabilmektedir. Yine kıymetli kararınız ve direktifleriniz sayesinde bugünkü karışık ahval ve şeraite rağmen 940 mali yılı bütçesinin de tasvibinize mazhar olacak şekli ile azamî muvaffakiyetle tatbikine imkân hasıl olacağına tam bir itimad ve emniyetli bulunduğunu arz etmekle sözlerime nihayet veririm.»

B. Ali Râna Tarhanın beyanatı

Maliye Vekilinden sonra kürsüye gelen Parti müstakil grup reisi B. Ali Râna Tarhan bütçenin heyeti umumiyesi hakkında müstakil grupun görüşlerini izah etmiş ve ezcümle demistir ki:

«Muhterem arkadaşlar, mali müvazene bakımından çok mühim gördüğümüz bir noktayı arz etmemi müsaadenizi rica ederim. Hükümetin esbabı mucibesinde bahsettiği ve bugün muhterem Maliye Vekilimizin de hakkında tahsilât verdiği fevkalâde tahsisat programının devamına taraftar değiliz. Harp havası içinde fevkalâde tedbirlere elbette baş vurulur. Fakat tabii zamanlarda bu gibi tedbirlere müracaat usulüne nihayet verilmesi mali selâmetimiz icabıdır kanaatindeyiz ve bu kanaatimize muhterem hükümetin ve büyük Meclisin iştirak edeceğini ümit ediyoruz.» -Alkışlar-

Ali Râna Tarhanın beyanatını takiben de bazı hatipler söz alarak bütçenin muhtelif masraf fasılları üzerinde bazı mütalâa ve temennilerde bulunmuş ve heyeti umumiyesi üzerinde müzakere kâfi görülecek maddelere geçilmiş ve kanunun 1940 yılı mesarifatı karşılığı olarak 268,476,321 lira tahsisat itasına aid birinci maddesi kabul edilmiştir.

Bunun üzerine masraf bütçeleri okunarak B. M. Meclisi, Riyaseticumhur, Divanı muhasebat, Başvekâlet, Şûrayı devlet, İstatistik, Devlet meteoroloji ve Matbuat umum müdürlükleri bütçeleriyle Diyanet işleri reisliği, Maliye Vekâleti, Duyunu umumiyeye ve Gümrük ve İhtisarsalar Vekâletleri bütçeleri tasvib edilmiştir.

Meclis yarı müzakerelerine devam edecektir.

Bazı vergi ve resimlere zam kanunu neşredildi

Maliye vekâletinin bir tebliği

Perakendeciler 100 kilodan fazla Kahve, Çay, 10 tenekeden fazla Benzin mevcudlarını haber verecekler

Ankara 27 (Telefonla) — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınması hakkındaki kanun bugünkü Resmî Gazete ile neşrolunarak meriyete konulmuştur.

Ankara 27 (A.A.) — Maliye Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan 3828 sayılı kanun neşredilmiştir.

2 — Bu kanunla bazı maddelerin istihlak vergileri artırılmış ve şimdiye kadar vergiye tabi olmayan bazı maddeler istihlak vergisine tabi tutulmuştur. Bu maddelerin cins ve nevileri, gümrük tarifine numaralarla birlikte her mahalde maliye daireleri tarafından gündelik gazete çıkan yerlerde bu gazetelerle ve çıkmayan yerlerde mutad vasıtalarla ilân olunacaktır.

3 — Kanunun birinci muvakkat maddesi mucibince, bu mevad ve eşyanın ticaretile meşgul olan ithalâtçılar, bu malları ithalâtçılardan veya memleket içindeki ticari ve sinai müesseselerden mübaya ederek satan toptancılar, bu maddeleri memleket içinde imal eden sinai müesseseler bu kanunun negri tarihinde yüz kilodan fazla kahve, çay ve 10 tenekeden fazla benzin mevcudları bulunan perakendeciler, mahallerinde maliye dairelerine yapılan ilânı takip eden günden itibaren kırk sekiz saat içinde mevcudlarını bir beyanname ile bağlı oldukları mahiyet varidat dairelerine bildirmeğe mecburdurlar. Beyanname vermeyen veya mevcudlarını noksan gösterenlerden vergiler 5 kat fazlasile alınır.

4 — Bu kanunla, bütün ve içkilerden 2460 sayılı kanun mucibince alınmakta olan müdafaa vergisi artırılmış ve kibritler, kutu başına 10 para, çakmak taşları da adedinde bir kurus millî müdafaa vergisine tabi tutulmuştur. Kanunun ikinci muvakkat maddesine göre, bütün ve müskirat bayileri ile hususî müskirat âmilleri kanunun negri tarihinde ellerinde bulunan bütün ve içkilerle kibritleri, maliye dairelerince yapılacak ilânı takip eden günden itibaren iki gün içinde ve kibrit inhisarı işletme şirketi acenteleri de ellerinde bulunan kibritleri mezkûr ilânı takip eden günden itibaren 24 saat içinde mahallerindeki inhisar idarelerine bir beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar. Beyanname vermeyen veya mevcudlarını

noksan gösterenlerden vergi ve zamlar beş kat fazlasile alınır. Şayan vatandaşlarca bilinmek üzere tebliğ olunur.

Teşekkür

17 Mayıs 940 cuma günü Yeşilköydeki hanesinde vefat eden ve 19 Mayıs 940 pazar günü Eyüpteki aile kabristanında Allahın rahmetine tevdi kılınan zevcim ve babamız Samsun esrafından ve eski belediye reislerinden Abdurrahman bey zade Ali Rıza İğelin ebedî gayububetinden mütevellit derin acılarımıza telgraf ve mektupla iştirak eden ve cenazesinde hazır bulunan akraba ve ehlibaya ayrı ayrı teşekkürle elemimiz mâni olduğundan ailenen arzı şükran eyleyir.

Yeşilköyde mukim allesi Hüsnüye İğel, kızı Samiye Umar, damadı Fethi Umar, oğlu Ziya İğel

Bahar porgramının 3 ncü
BÜYÜK FİLMİ
İstanbulda ilk defa
BANKA
Soyguncuları
Baş Rollerde: FRANKIE DARRO,
KANE RICHMOND

Şimdiye kadar oynanan bütün
Gangster filmlerin en heyecanlı
ve en korkunç macera filmi

YARIN

Matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında

Başlıyor

TURAN Tiyatrosunda

C. H. P. Eminönü Halkevi Sosyal Yardım Şubesi Menfaatine

BÜYÜK MUSAMERE

Bu akşam saat 21 de

Orkestra - Millî oyunlar - Varyete - Saz ve San'atkar
NAŞİT ve arkadaşları tarafından komedi

Fiatler: Localar 300 - 200 - 150 Mevkiler: 50 - 30 - 20 Kuruş.

Mevsimin son ve Fevkalâde konseri

30 kişilik **Küme fasıl** Hey'eti

Bütün alaturka saz ve ses üstadları bir arada

30 mayıs perşembe akşamı 9 da

Beyoğlunda FRANSIZ TİYATROSUNDA

Biletler gişede satılmaktadır. Telefon: 41819

SÜMER SİNEMASI

YARINKİ ÇARŞAMBA MATİNELERDEN İTİBAREN

hususî ve fevkalâde bir program takdim ediyor

LUCIEN BARROUX'un BETTY
STOCKFELD - LISETTE LANVIN
ve diğer 10 yıldızla beraber
çevirdikleri

NEŞELİ SAHA

Kahkaha tufanı ve neşe kaynağı
olan VINCENT SCOTTO'un meşhur
operet filmi. Bütün seyircileri
güldürecek ve şarkılarını beraber
okutacaktır.

2 yeni ve görülmemiş film birden

Ralph Bellami ve
Barba Read

tarafından oynanmış büyük macera ve sergüzeşt filmi

Doktorun cinayeti

Bakır ormanda bir cinayet

Doktor ve Vicdan...

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünden

Keşif bedellî «1749» lira «38» kuruştan ibaret İzmirin İnciraltı mevkiinde ahşap iskele inşaâtı pazarlıkla ihale edilecektir. Muvakkat teminat «1312» lira «45» kuruştur. İsteklilerin en az on beş bin liralık müstahşil işi başarmış olduklarına dair vesika ile birlikte 3/6/940 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on beşte Galata rhtimindeki umum müdürlük binasında toplanacak satın alma komisyonuna müracaat etmeleri. Bu işe aid proje ve teferüatı 87 kuruş mukabilinde sözü geçen komisyonun alına-
«3366»

Siyasî görüşmeler

Garpte askerî vaziyetin, Alman kuvvetlerinin Manş denizine kadar sokulması üzerine değişmesi, müttefiklerin harp planlarını ve siyasetlerini de esaslı surette tebdil etmiştir. Şimdi müttefikler kedi müdafaalarını yeni baştan tensik etmekte ve yeni tecemmüller yapmaktadırlar.

Bu değişikliklerin en bariz alâimi kumanda heyetlerinde görünüyör. İngiltere şimdi daha ziyade Büyük Britanyanın müdafaasına ehemmiyet verdiğinden İngiliz imparatorluğu umumi erkânı harbiyesi reisi general Ironside nefsi İngiltereyi müdafa edecek kuvvetlerin başkumandanı tayin edilmiştir.

İmparatorluk umumi erkânı harbiyesi riyasetine Yakın Şarkta ve bahusus Filistin'de uzun müddet hizmet eden general Dill getirilmiştir. Yeni vaziyet karşısında İngiltere, Fransa ve Belçika hükümetleri erkânı arasında alınacak tedbirleri kararlaştırmak üzere mühim istişareler yapıyor. Bu maksadla Fransa Başvekilî ve Harbiye Nazırı Reynaud Londraya gelerek İngiliz Başvekilî ve Müdafa Nazırı Churchill ile görüşmüştür. Belçika Başvekilî ve Hariciye Nazırı da Londraya giderek İngiliz Hariciye Nazırı ile görüşmüşlerdir.

İngiltere İtalya ile daha iyi geçinmek üzere İtalyanın transatlantiklerini muayeneden sarfınazar ettikten başka İtalyanın ham madde ihtiyacını temin için mühim müsaadelerde bulunmağa muvafakat etmiştir. Bu maksadla Romada esas itibarile bir ticarî anlaşma yapıldığı haber veriliyor. Umumi vaziyetin daha ziyade inkişafı Fransanın şimali şarkisindeki büyük çevirme harbinin sonuna bağlıdır.

F. K.

Harp tebliğleri

Aisne şarkındaki topçu ve piyade muharebelerinin Almanlara pahalıya malolduğu bildiriliyor

Paris 27 (A.A.) — 27 mayıs sabah tebliği: Şimalde, düşman bilhassa Menin bölgesinde hücumlarına devam ediyor. Fransız ve müttefik kitaları düşmanın ilerlemesini durduruyorlar. Almanlar maruz kaldıkları zayıflara bakmaksızın müteaddid ve kuvvetle mücehhez kitalar ileri sürdüklerinden, muharebeler fevkalâde şiddetlidir.

Valenciennes bölgesinde bu gece Escaut üzerindeki kitaları deriş edilen mevzie çektiler. Somme-Aisne cephesinde, doğuda, mühim bir hadise olmamıştır.

Paris 27 (A.A.) — 27 mayıs tarihli akşam tebliği: Şimalde Almanlar Şimal denizile Menin mntakası arasındaki Belçika ordusunun cephesine taarruz etmişlerdir.

İngiliz kitaları Aire - Sur - La - Lys mntakasinda adeden üstün bir düşmana muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir. Somme'da hava kuvvetlerinin müessir himayesi altında hareket eden kitalarımız bazı mevzî hareketleri, parlak bir surette başarmışlardır.

Aisne'nin şarkında düşman ısrarla taarruz etmiştir. Evvelki gece başlayan topçu ve piyade muharebeleri günün büyük bir kısmında devam etmiştir. Bu muharebe düşmana pahalıya malolmuştur. Kitalarımız mevzilerini muhafaza etmişlerdir.

Führerin umumi kararğâhı 27 (A.A.) — Alman ordusu Başkumandanlığı bildiriyor: Flandres'larda ve Artois'da kitalarımız, hücumlarına devam etmiş ve muhasara altındaki düşman ordularını daha ziyade gerilettirmişlerdir. Menin'in şimalinde de, düşman cephesi üzerinde, Ypres civarına kadar derin bir gedik açılması muvaffak olmuştur. Geçen günlerde olduğu gibi, hava ordusuna mensup çok büyük cüzütamlar, garpte çarpışmalara iştirak etmişler ve ordunun ilerlemesini kolaylaştırmışlardır.

Hücumların merkezi sikleti, en ziyade çevrilmiş düşman orduları sahasında müessir bulunmuştur. Lens'in şimali şarkisinde hücum eden Alman kitaları, Fransız müstemleke kitalarının mukabil hücumlarını geri püskürtmüşler ve düşmana kanlı zayıflar verdirmişlerdir.

Sureti hususiyede bildirildiği gibi, muhasara edildikten ve şiddetli muharebeler cereyan ettikten sonra, Calais düşmüştür.

Boulogne civarında şarkta, von Jacchopski isminde bir zırhlı alay teğmeni bir çok düşman harp gemilerine ateş açmış, yankın çıkarmıştır.

İngilizlerin mahsur kitalarından bazı müfrezeleri Manş yolu ile İngiltereye doğru götürerek kurtarmak teşebbüsüne mâni olmak için, hava ordusu, Belçika-Fransa sahilinde hâlâ düşman elinde bulunan limanlara yeniden hücum etmiştir. Dunkerque'de deniz tesisatı yanmıştır.

Cenup cephesinde, kayde değer hadiseler olmamıştır. Sedan'in cenubunda son günlerde vukua gelen çarpışmalarda bir piyade alayının zırhlı arabalar bölüğünden asteğmen Müller, hücum eden 11 zırhlı arabadan beşini imha etmiş ve geri kalan arabaları da son derece hasara uğratmıştır ki, bunların hücumları kırılmıştır.

Alman hava ordusunun hücumları, aynı zamanda, Paris civarındaki hava üslerine Reims'in cenubundaki demiryolu tesisatına ve düşman kitalarının hareketi üzerine tevcih edilmiştir. Bir hava meydanında 20 düşman tayyaresi imha olunmuştur.

Düşmanın dünkü kayıpları, 73 tayyaredir. Bunlardan 32 si hava muharebeleri esnasında düşürülmüş, 15 tanesini hava dafî bataryaları düşürmüş, geri

kalani da yerde tahrip edilmiştir. 15 tayyaremiz kayıptır.

Narvik sahasında, dün de Alp avcıları paraşütle yere indirilmiştir.

Bir düşman tayyare gemisine, 24 mayısta Narvik civarında Ofot fiyordunda büyük çapta bir bomba isabet etmişti. Dün, hususî bir haberle bildirildiği gibi, 25 mayısta bu düşman tayyare gemisine Haarstad önlerinde büyük çapta, bir bomba ile 8000 tonlölölük bir İngiliz gemisini de batırdık.

Barajvos tayyare meydanında, bir çok tayyare yerde tahrip olunmuştur. 27 mayıs gecesi, düşman garbî Almanya'da, muayyen hedef gütmeksizin gayri askeri hedeflere karşı hava hücumlarına devam etmiş, fakat, ciddi hasar yapmamıştır.

İngiliz tebliği

Londra 27 (A.A.) — Büyük umumi kararğâhın 26 mayıs tarihli tebliği: Bugün İngiliz cephesine ciddi bir taarruz yapılmamıştır. Düşman, sol cenahımızda bulunan Belçika kuvvetlerine karşı büyük bir taarruz yapmıştır. İngilizler, müttefiklerine yardım etmişlerdir. Cephe gerisindeki şehirlere karşı bomba ile şiddetli hücumlar yapılmıştır.

Son günlerin vakayii, İngiliz askerinin cesaretini kırmamış ve vesatini eksiltmemiştir. Bir tek İngiliz tankı, düşmanın yedi tankını tahrip etmiştir.

Londra 27 (A.A.) — Umumi kararğâhın tebliği: Düşman bugün İngiliz seferi kuvvetlerinin cenahında bulunan Fransız ve Belçika kuvvetlerine şiddetle taarruz etmiştir. İngiliz piyadesi Fransız hücum arabalarıyla birlikte muvaffakiyetle neticelenen bir mukabil taarruza geçmiştir.

Belçikada İngiliz kuvvetleri, düşmanın şiddetli bir taarruzuna karşı Belçika ordusile birlikte çarpışmışlardır. İngiliz cephesi eski vaziyetini muhafaza etmektedir. Geri mntakalar şiddetli bombardıman edilmiştir. Hava dafî bataryalarile cüzütamların otomatik silâhları bir kaç düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Belçika tebliği

Belçika cephesi 27 (A.A.) — Belga ajansı neşrettiği bir tebliğde Belçika tarafından sarfedilen askerî gayretin vüsatinin hülâsa etmektedir. Sekiz milyon nüfusu olan bu küçük milletin tarihinde şimdiye kadar bunun bir misali görülmemiştir. 10 mayısta silâh altında bulunan ve kumandanlığın ve kralın sevkü idaresinde bütünlığını muhafaza etmiş olan 700,000 kişiden maada 16 yaşından 75 yaşına kadar ne kadar silâh altına alınmamış Belçikalı varsa hepsi ülkelerini terketmişlerdir. Şimdi Fransanın yollarında gidip gelmekte olan 300 bin bisikletçiden mürekkep bir ordu süratle teşkilatlandırılıp yetiştirildikten sonra Flandre ovalarında müttefiklerle yanyana kahramanca çarpışan orduya iltihak edecektir.

Hollandalıları davet

Londra 27 (A.A.) — İngiltere, Fransa ve Belçika da mukim olanlar da dahil olmak üzere 1904 ilâ 1920 tevellüdü bütün Hollandalıların en yakın Holland konsoloshanelerine müracaat etmeleri lüzumu ilân edilmektedir.

B. Salih Kılıç ve B. Kâmrân beraet ettiler

Izmit 27 (Telefonla) — Dolmabahçe izdiham hadisesinde ölen 11 kişinin mesulleri iddiasile bura ağır ceza mahkemesinde muhakemeleri yapılan eski İstanbul emniyet müdürü B. Salih Kılıç ile muavini B. Kâmrân haklarındaki dava bugün neticelenmiş ve her ikisi de beraet etmiştir.

İtalyanın vaziyeti

Domates mahsulü toplanmadan İtalyanın harekete geçmesi ümit edilmiyor

Paris - Soir gazetesinin hususî muhabiri Gaston Thierry yazıyor: İtalyada on gün kaldım. İtalyanın bugünkü harp karşısında vaziyeti «gayri muhariplik» kelimesile tavsif edilmiştir. Fakat bu tarifi, değişmez olmadığı ve şarta bağlı bulunduğu malûmdur. Şimdi bu tavsif değiştirilmiştir. Belçika sefiri, perşembe günü, kendisini kabul eden B. Mussoliniye İtalyanın vaziyeti ne olduğunu sorunca B. Mussolini bunu: «Harbe tekaddüm eden vaziyet» diye tarif etmiştir. Aradaki fark mühim görülebilir. Fakat İtalyanca lisani, tabir bulmak hususunda pek zengindir. Şurada burada alınan tedbirler, İtalyanın âcil bir harekete geçeceğini işrap etmesi bile domates mahsulü toplanmazdan evvel hiç bir harekete geçilmiyeceği Romada uluorta söylenmektedir. Zira domates mahsulü İtalyan halkı için çok mühimdir.

Manevî bakımdan vaziyet az ehemmiyeti haiz değildir. Alman taarruzundanberi, müttefiklere karşı yapılan hücumlar fevkalâde bir giddet kesbetmiştir. Evvelemlerde gazetelerden bahsedelim. Almanların en küçük muvaffakiyeti, inanılmıyacak ölçülerde izam edilmekte, muazzam başlıklar, Alman ordusunun namağlûp olduğuna inandırarak bir şekilde okuyucuların dikkat gözlerini çekmektedir. Paris ve Londra'nın tebliğleri ya serlâvhasız, ve yahut mâna ve mazmunlarını tamamile değiştirecek mütalâalarla nesredilmektedir. Yalan haberler, birbirini takip ediyor. Hatta geçen cuma günü, Reimsin zaptedildiği haberi verilmiştir.

Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'un bitaraflığına yapılan tecavüz, bu Alman hareketinin fikirlerde doğurduğu endi-

şeyi gösteren bir ısrarla Alman tezine göre izah ve tefsir ediliyor. Radyo da bu harekete iştirak ediyor.

Alman radyo neşriyatı, bütün gün neşir ve tefsir ediliyor. Müttefiklerin radyo neşriyatı ise bozuluyor ve karıştırılıyor. İtalyadan hâlâ duyulmakta olan yegâne Fransız radyo istasyonu Paris - Mondial'dir.

Bütün büyük şehirlerde milyonlarca beyanname duvarlara, pencerelere ve vitrinlere yapıştırılmıştır. Dört gün de nümayişler devam etmiştir. Ekseriyetini talebe diye tavsif edilen 10 - 15 yaşındaki çocukları — ki bunların arasında arasra şüpheli şahıslar da görülüyordu — teşkil ettiği alaylar, sokakları doluyorlardı. Romada bu nümayişçilerden bir grup gördüm. Bunlar, tahminen 200 kişi kadardı ve Fransız sefarethane sine doğru gidiyorlardı. Bunlar, Fransız milli renklerinde bir paçavra parçasile örtülmüş bir tabutu takip ediyorlardı. Bir lâvhanın üzerinde de Marianne'nin (Fransanın) ve John Bullun (İngilterenin) bir karikatürü gözüküyordu.

Bu nümayişçi alayının etrafını, müttefikin sefarethanelelerine gitmekten menetmek maksadile polisler sarmışlardı.

İşte hadiselerin soğukkanlılıkla hulasası budur. Bu tahrikâta karşı İtalyan efkânı umumiyesinin aksülâmeli ne oldu? Ekseriyeti itibarile halk bu nümayişlere iştirak etmemiş ve bunları anlamaktan ziyade basiret göstermiştir.

Pek anlayışlı olan İtalyan milleti, şevk ve gayretle alevindirmek için yapılan bu hareketlerin içinde yalan ve mürettep olanını derhal sezmıştır. Bunda esasen âldanamazdı. Zira bu kaba gürültüler Al-

man propagandasının ve gündün güne mikdarları artan ve ev sahibi gibi konuşmağa uğraşan Nazi ajanlarının eseridir.

Romada kaldığım müddet zarfında, bütün halk tabakaları arasında tedkikler yaptım. Bu tedkiklerimin neticesi maalesef kalb sıkıcıdır. Almanya, efkânı umumiyenin bütün kumanda dizginlerini eline almıştır. Naziler, her tarafa sokulmuşlar ve çok iyi çalışmışlardır.

Efkârı umumiye üzerinde bu muazzam vaziyede rağmen İtalyada birçok dostlarımız ve taraftarlarımız vardır. Fakat artık bedihî bir kaziyedir: İtalyan milleti, emir alırsa harbe girecektir. Fakat her halde bu harbi, Hitlerle hoş görünmek için yapmayacaktır.

Hitler için İtalyanları harbe sürüklemek bir zarurettir. Kendisini sevip sevmek Hitlerin umurunda değildir.

Gazetelerin ve mecmuaların neşriyatından ve İtalyan hükümet adamlarının beyanatından anlaşıldığına göre İtalyanın harp gayeleri şöyle hulâsa edilebilir: «Akdenizde Fransız - İngiliz hâkimiyetinden kurtulmak. Bu deniz İtalya için bir mahpes olmuştur. Büyük ve mağrur bir millet bu hale daha uzun müddet tahammül edemez. Vakti merhun gelmiştir.»

Bu gayelere erişse bile, İtalya, kendisini memnun telâkî edecek mi? Ağlebi ihtimal hayır. Fakat başlıca mâni ortadan kalkınca, sulhververane bir sureti tesviyeye açık bir kapı kalacağı söylenebilir. Cermenlere karşı beslenen kine rağmen İtalyanın bütün milletin müzaheretine nail olacağından şüphe etmiyelim.

Almanlar zayıfla bakmadan taarruz ediyorlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

çok harekât sahasına gitmiştir. Mumaileyh, muhtelif malmemeyi teftiş ve son harplerde temayüz etmiş olan mürettebatı tebrik etmiştir.

Laurent Eynac, düşman tayyarelerini düşürmüş ve bu işi gördükten sonra dönmüş olan pilotlarla uzun müddet görüşmüştür. Nazır, Polonyalı avcı tayyarelerinden mürekkep bir grup da ziyaret etmiştir.

Paris 27 — Son 48 saat zarfında Almanlar fevkalâde azım zayıfla uğramışlardır. Düşman tarafından sarfedilen büyük gayretlere rağmen umumi vaziyette değişiklik yoktur. Somme üzerinde müttefik kuvvetler denizden Amiens'e kadar hâkimdir. Amiensin garbinde müttefik kuvvetler tahriat ameliyeleri icra eylemiş ve bir miktar geçid noktaları elde etmiştir.

Muharebe, öğleden sonra çok şiddetlendi

Paris 27 (A.A.) — Saat 23,30 da Havas'ı haberi veriyor: Askerî vaziyet hakkında öğleden sonra alınan malûmata göre, öğleden evvel vaziyette büyük bir değişiklik olmamıştır.

Lys mntakasinda dün Belçikalılara karşı yapılan ve bütün gece devam eden Alman taarruzu bu sabah da devam etmiştir. Almanlar burada bir çok vasıtalarla harekete geçmişlerdir. Almanlar takriben 40 kilometrelik bir cepheye hiç durmadan büyük insan kütleleriyle topçularının himayesinde taarruz etmektedirler.

Şimalde müttefik kuvvetlerin garbindeki vaziyetin aksine olarak Almanlar Cambrai mntakasinda taarruz ederek çok tank kullanmışlardır.

Öğleden sonra da devam eden muharebe en şiddetli haddine gelmiş görünüyordu.

Somme'da Fransız kitaları mevzî hareketlerine müsaid şartlarla devam etmişlerdir. Buradaki harekât dört beş gün evvel nehri geçerek cenubda oldukça ilerleyen Alman kitalarının tardedilmesini istihdad etmektedir. Abbeville'den Proune mntakasına kadar mehin bütün mecrasında faaliyetle bulunan Fransız kitaları düşman müfrezelerinin bir çok mukavemet merkezlerini ele geçirmişler ve bir kaç kasaba ve köprübaşını zapt etmişlerdir.

Calais'nin vaziyeti

Paris 27 (A.A.) — Fransız askerî mahafilî, bu sabah saat 9 da Calais'nin hâlen Fransızların elinde bulunmakta olduğunu beyan etmekte idi.

İngiltereye nakledilen yaralıları

Londra 27 (A.A.) — Fransadan gelen üç hastane vapuru dün İngilterenin cenup limanlarından birine varmışlardır. Vapurlarda birkaç yüz yaralı vardır.

İtalyada harp lehinde yeniden nümayiş yapıldı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

B. Farinaçi: «Emir bekliyoruz» diyor

Roma 27 — Eski muharipler günü münasebetile Floransada yapılan toplantıda faşist partisi eski umumi kâtibî nazır B. Farinaçi bir nutuk irad ederek: «Bugün cereyan eden bütün hadiseler dört sene evvel tahmin edilmiş ve tedbir alınmıştır. Eski muharipler hazır duruyorlar ve emir bekliyorlar.»

Roma 27 — Roma radyosu dün akşam Fransada askerî vaziyetten bahsederken demiştir ki: «Müttefikler büyük darbelerle maruz kalmakla beraber henüz çok kuvvetlidirler. İtalya hududunda, Afrikada bir milyon iki yüz bin kişilik kuvvetleri vardır. İtalya, bu kuvvetleri tutmakla mütteficine büyük yardım etmektedir.

Harp mı, sulh mu?

Roma 27 (A.A.) — Harp mı, sulh mu? meselesini Romada herkesin başlıca düşüncesini teşkil etmektedir. Termometrenin tüpü içindeki civa sütununun, harareti açılıp yükselmesi ile inip çıktığı gibi gerginlik de zaman zaman azalıp çoğalmaktadır. Gazetelerde alevlendirici makalelerin çıkmasına, veya cuma günü Kont Ciano'nun Arnavutluk işçilerine hitaben söylediği nutuk gibi hadiselerle göre, bu gerginlik değişmektedir. İtalyan gamillerin hareketlerinin tehiri, İtalyanın haube girdiği takdirde Vatikan iltica etmek isteyip istemediklerini ecebi diplomatlara soran Papanın sirkülerleri gibi hâdisat da bu gerginliği değiştirmektedir.

Telegrafo gazetesinin baş muharriri B. Ansaldo haftalık radyo konuşmasını şöyle bitiriyor: Hitlerin müttefiklere indirdiği her darbenin, bizim Akdenizdeki tabii hareket şahamızı

üzerinde de aksi olacaktır.

Nafia işleri

Roma 27 (A.A.) — Mussolini Nafia Nazırını kabul etmiştir. Nazır kendisine, yapılmakta olan büyük nafia işleri hakkında izahat vermiş ve bilhassa Tibre nehrinin orta mecrasının tanzimine müteallik bir proje teydi ve ecebi mahrukâtının istihlakını tahdid maksadile elektrik kuvveti istihsalı için yapılmış olan plânı teşrih etmiştir.

Bilâhare beş milyar kilovat saate çıkarılacak yeni bir inşaat programı tanzim edilmiştir. 1934 senesinde elektrik kuvveti istihsalâtı 25 milyar kilovat saate çıkacaktır. Bu miktar, 16 milyon tondan fazla kömüre tekabül etmektedir.

Faşist Erkânıharbiye şefinin memnuniyeti

Roma 27 (A.A.) — İtalyan üniversitelerinin faşist İtalya imparatorluğunun mukaddaratını temin etmek için Duce'nin emri altında mücadeleyle hazır olduklarını ilân ettikleri nümayişlerin sonunda faşist fırkası erkânıharbiyesi şefi, siyah gömlekli üniversitelilere hitaben bir emri yevmi nesrederek bu nümayişlerden dolayı memnuniyetini izhar ve «İtalyan üniversitelerinin faşist imparatorluğunun büyük gayesini tahakkuk ettirmek için bütün kuvvetlerle çalışacakları kanaatinde bulunduğunu ifade etmiş ve bu gaye, İtalyayı ecebiilerin mağrurane hegemonyalarından kurtarmak ve onu kendi denizine hâkim kılmaktır» demiştir.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmyan ecebi memleketer: Seneliği 3600, altı aylığı 1800, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharri: 20565 — Yazı işleri: 20765 —
İdare: 20681 — Müdür: 20497

Rebiulâhır 20 — Hızır 23
S. İmsak Güneş Öğle İkindi Akşam Yatsı
E. 6,49 9,02 4,40 8,38 12,00 1,57
Va. 2,20 4,33 12,11 16,10 19,32 21,38

İdarehane: Babıâli cıvarı Acımuşuk
sokak No. 13

Rotterdamdaki benzin depoları hâlâ yanıyor

(Baştafı 1 inci sahifede)

man tayyaresi düşürmüş ve diğer 20 kardan da istimalden sakit hale koymuştur. 4 İngiliz tayyaresi hafif hasarlara uğramıştır.

Fransız sahili üzerindeki hava muharebeleri arasında dokuz Messerschmidt düşürülmüştür. Bombardman tayyarelerinden mükrekkep bir düşman grupunu ansızın yakalayan bir Spitfire filomuz 5 Messerschmidt ile bunlara refakat eden 5 tayyareyi istimalden sakit hale koymuş ve bir bombardman tayyaresini düşürmüştür.

Diğer bir İngiliz bombardman grubu da 20 Messerschmidt ansızın yakalayarak 5 tayyareyi harekettan sakit hale koymuştur. Bir buçuk saat daha sonra aynı grup 5 Messerschmidt tahrip etmiş ve diğer 5 tanesini de hasara uğratmıştır. Kara üzerinde Spitfire tayyarelerimiz 5 Junker düşürmüş ve 3 Junkeri de hasara uğratmıştır.

Tahrib edilen köprüler

Londra 27 (A.A.) —Hava İşleri Nezaretinin istihbarat servisi, 26 mayıs akşamı aşağıdaki bölgeni nesretmiştir: Belçikada harp cephesi boyundaki dubalardan yapılmış bir köprü ile diğer bir takım köprüler ve Boulogne'e giden yol üzerinde motörize kollar, İngiliz tayyarelerinin 25 mayısta gündüz geniş bir muntaka üzerinde yapmış oldukları muvaffakiyetli seferin başlıca hedeflerini teşkil etmiştir.

Sabahleyin Boulogne yolu üzerinde uzun bir işe kamyonları kafilesi görülmüş ve İngiliz tayyareleri tarafından on dakika fasılasız bombardman edilmiştir. Bu sefer esnasında altı «Messerschmidt 109» görünmüş ve 200 yarıdan atış açmak suretile bombardman tayyarelerimizden ikisine hücum etmiştir. İngiliz bombardman tayyareleri, geri toplarile mükadele etmişlerdir. Bir Messerschmidt 109 düşürülmüştür.

İki Fransız avcı grubunun muvaffakiyeti

Ordulardan birinden veriliyor: 27 A. A.) —Havas: İki avcı gruna mensup 36 tayyare tarafından, 15 gün zarfında 124 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Dört filotilladan mükrekkep olan birinci grupta, kendi başına 9 Alman tayyaresi düşüren bir çavuş, 14 günde 12 muvaffakiyet kazanan genç bir yüzbaşı gibi, Fransız kanadalarının gururunu kabartan son derece mahir pilotlar mevcuttur. İki filotilladan mükrekkep ikinci grup ise, harbin bidayetindenberi kendini göstermiş ve hiç bir zayıf vermeden 60 ncı düşman tayyaresini düşürmeğe muvaffak olmuştur.

Bu muazzam muvaffakiyet tayyarecilikte terakkilere ve her günün oyunu mesabesine giren mecburi akrobasi tahmininin neticesidir. Tarafımızdan yalnız iki adet ziya ile 124 adet Heinkel, Dornier, Yunker ve Messerschmidt tayyaresi bu iki grup avlarının mükemmel neticesidir.

İngiliz tayyarelerinin mühim muvaffakiyetleri

Londra 27 (A.A.) —Cuma günü gece yarısı İngiliz hava kuvvetleri tarafından yapılan bir akın esnasında Flessingue tayyare meydanı hangarlarına büyük ziyat verdirilmiştir. Atılan yangın

bombaları da birçok yangınlar husule ettirmiştir. Meuse nehrini Rhin nehrine rapteden kanalların köprüleri üzerine kısa bir irtifadan yapılan bombardmanlar, ciddi hasarlar husule ettirmiştir.

Saır İngiliz tayyareleri, Almanyaya birkaç kilometre mesafede bulunan Geldern'in şimalini şiddetle bombardman ederek kıtaat yüklü bir treni imha etmiştir. Namur civarında bir Viadük üzerinde kaydedilen bir isabet, bir trenin yarısını berhava etmiştir. Louvain demiryolu iltisakında bir yangın husule ettirmiştir. Saint - Quentin iltisakı da şiddetle bombardman edilmiştir. Dortmundun şimali garbisinde bulunan bir tayyare meydanı da muvaffakiyetle bombardman edilmiştir.

Cumartesi günü Belçika hududunda bir sabih köprü ile yol köprüleri bombardman edilmiştir. Boulogne civarında uzun bir işe kolu üzerine 200 bomba atılmıştır. Lys üzerinde en mühim yol köprüsü tahrip edilmiştir.

Cumartesi günü akşama doğru, Belçika harp meydanının gerisinde toplanmakta olan büyük Alman kıtaat teşekküllerine bomba ile şiddetle hücumlar yapılmıştır.

Düşürülen tayyareler

Londra 27 (A.A.) —Hava İşleri nezaretinin 26 mayıs tarihinde nesredilmiş olan bir tebliğinde şöyle denilmektedir: Cumartesi günü İngiliz pilotları tarafından yapılan yüzlerce kahramanane hareket esnasında Almanların 25 avcı ve bombardman tayyaresi tahrip edilmiştir. Bu muvaffakiyetler yalnız bir tek İngiliz pilotunun hayatına mal olmuştur.

Belçikada Lys nehri üzerindeki köprüler üzerinden düşman Belçika harp cephesine takviye kitaları getirmiş idi. Bu köprüler, öğleden sonra yapılan hava seferlerinin başlıca hedefini teşkil etmiştir. Başlıca köprüye büyük çapta dört bomba ile daha küçük birçok bombalar isabet etmiştir. Köprülerin tahrip edilmiş olduğu müteakiben gelen bombardman filosu tarafından teyid edilmiştir.

Tahrip edilmiş olan köprüler yerine kaim olmak üzere düşman tarafından konulmuş olan müteaddid dubalara da taarruz edilmiştir. Bunlardan biri tahrip edilmiş, diğeri de mühim surette hasara uğratılmıştır. Geride bir şehirde toplanmış olan kuvvetli düşman müfrezeleri de İngiliz tayyareleri tarafından ağır surette bombardman edilmiştir.

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden; Denizcilere ilân

Gün	Saat	Saat
27 Mayıs 940	10 : 12 ve	11 — 16
28 » »	10 : 12 ve	14 — 22
29 » »	9 : 11 ve	20 — 22

Yukarıda yazılı gün ve saatlerde (Darica ve Kava) mıntakalarından denize karşı topçu atışları yapılacaktır. Mütayakkız bulunmaları. (4427)

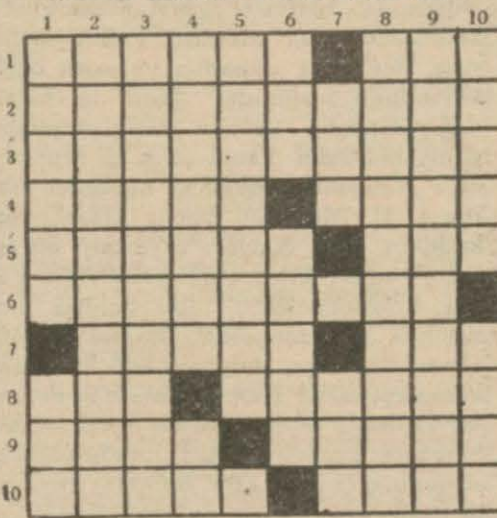
Ankara Valiliğinden

Nafia dairesi için alınacak 4 adet kamyonun mübayaası kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. İhalesi 10/6/940 pazartesi günü saat on beş buçukta Ankara daimi encümeninde yapılacaktır. Keşif bedeli «14000» liradan ibarettir. İsteklilerin teklif mektuplarını «1050» liralık muvakkat teminat mektup veya makbuz, ticaret odası vesikasıle birlikte sözü geçen günde saat 14 buçuğa kadar daimi Encümen reisliğine vermeleri lazımdır. İstekliler keşif ve şartnameyi her gün Ankara ve İstanbul Nafia müdürlüklerinde görebilirler. (2466) (4319)

ANKARA RADYOSU
28 Mayıs Salı
12,30 Program ve haberler, 12,50 Türk müziği, 14 Alafranga plâk, 18 Program, 18,30 Çocuk saati, 19 Türk müziği, 20 Çiğci konferansı, 20,15 Türk müziği, 21 İktisad ve hukuk saati, 21,20 Viyolonsel Solo, 21,40 Küçük orkestra, 22,30 Ajans ve borsa haberleri 22,50 Alafranga plâk.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Uykuda bulunan - Eski bir Türk kabilesi.
- 2 — Elenlerin memleketi.
- 3 — Dünyanın beş kıtasından biri.
- 4 — Hamam müstahdeminden - Eşit kenar dörtken.
- 5 — Sudanda bir şehir - Tersi anmanın başlangıcıdır.
- 6 — Tersi nakid tadad ediniz demektir.
- 7 — Bir cins balık - Madenî lîp.
- 8 — Vücudun sızan mayı - Uzun gitme.
- 9 — Tersi bir erkek isimdir - Delik deşik yapar.
- 10 — İnşaatçı - Yağlı çam göbeği.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Uykuda bulunan - Eski bir Türk kabilesi.
- 2 — Elenlerin memleketi.
- 3 — Dünyanın beş kıtasından biri.
- 4 — Hamam müstahdeminden - Eşit kenar dörtken.
- 5 — Sudanda bir şehir - Tersi anmanın başlangıcıdır.
- 6 — Tersi nakid tadad ediniz demektir.
- 7 — Bir cins balık - Madenî lîp.
- 8 — Vücudun sızan mayı - Uzun gitme.
- 9 — Tersi bir erkek isimdir - Delik deşik yapar.
- 10 — İnşaatçı - Yağlı çam göbeği.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Uykuda bulunan - Eski bir Türk kabilesi.
- 2 — Elenlerin memleketi.
- 3 — Dünyanın beş kıtasından biri.
- 4 — Hamam müstahdeminden - Eşit kenar dörtken.
- 5 — Sudanda bir şehir - Tersi anmanın başlangıcıdır.
- 6 — Tersi nakid tadad ediniz demektir.
- 7 — Bir cins balık - Madenî lîp.
- 8 — Vücudun sızan mayı - Uzun gitme.
- 9 — Tersi bir erkek isimdir - Delik deşik yapar.
- 10 — İnşaatçı - Yağlı çam göbeği.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Uykuda bulunan - Eski bir Türk kabilesi.
- 2 — Elenlerin memleketi.
- 3 — Dünyanın beş kıtasından biri.
- 4 — Hamam müstahdeminden - Eşit kenar dörtken.
- 5 — Sudanda bir şehir - Tersi anmanın başlangıcıdır.
- 6 — Tersi nakid tadad ediniz demektir.
- 7 — Bir cins balık - Madenî lîp.
- 8 — Vücudun sızan mayı - Uzun gitme.
- 9 — Tersi bir erkek isimdir - Delik deşik yapar.
- 10 — İnşaatçı - Yağlı çam göbeği.

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika: No. 75

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Sarayın harem kapısından bir kafile çıktı, haremağaları ve muhafızlar ortasında yüzü kalın peçeli bir kadın...

— Seyhun nehri civarında doğmuşum... On beş yaşına kadar Bağdatta büyümüşüm... Anam, babam Türkmen beylerine mensuplarmış. Bir gece yuvamıza Kanıklılar baskın yaparak evimizi yakmışlar... Anam, babamı kesmişler... Beni de alıp kaçır-mışlar. Ondan sonra, Otrarlı bir zengine satıldılar... Birkaç yıl o zenginin köşkünde kaldım.

— Otrarlı zengin genç miydi?
— Hayır, şehzadem! Çok yaşlı bir adamdı... Bütün zevki, beni akşamları dizinde uyutmaktan ibaretti.
— Ondan sonra kimin eline düştün?
— Semerkanddaki esir tacirinin eline. Beni bir gece Otrardan kaçırıldılar. Semerkanda getirdiler.

— Buraya geleceğini biliyor muydun?
— Evet... Esir taciri bir akşam bana: «Seni, Buhara valisine satmak istiyorum... Orada rahat edersin!» dedi. Ben de sevindim.
— Niçin sevindin... Burada rahat edeceğinden emlin miydin?
— Evet. Kadınları incitmediğini duymuştum. Buraya gelinceye kadar içimde bir şüphe vardı: Acaba beni, başka yere mi götürüyorlar? diyordum. Şimdi inan-dım ki, Buhara sarayındayım.

— Artık adını söyle bakalım! Eğer adın da kendin kadar güzelse, sana eski adınla hitap ederim. Hoşuma gitmezse, şair Rıza sana kendin kadar güzel bir ad verir...
— Küçükken, babam adımı Mergit koymuştu. Bağdatta gidince: «Bu bir Türk kabilesinin adıdır.» dediler. Adımı değiştirdiler... Zeynep koydular. Otrara gelince, iltihaz zengin: «Bu, Arap ismidir. Hoşlanmadım...» dedi. Bana Zühre adını verdi. Son adım, Zühredir, şehzadem!

— Otrarlı iltihaz, Zeynep adını beğenmemiş amma, gene bir Arap ismi koymuş sana. Maamafih, bu isim benim de hoşuma gitti. Biz de bir kadının üçten fazla isim değiştirmesi uğursuzluk sayılır. Zühre adını beğenmemiş bile olsaydım, gene değiştirmeyecektim. Sen, gerçekten, Zühre kadar parlak bir yıldızsan. Mergit kabilesine mensup bir Türk kıza olduğuna pek memnun oldum. Gerçi, Mergitler babamla harp ettiler amma, biz onlarla bir müddet sonra iyi anlaştık. Artık Mergitler dostumuzdur. Her ne kadar, Mergit beyi (Toktak) Moğollara temayül gösteriyorsa da, sınırlarındaki (Kanıklı)lardan çekindiği için, Harzem hükümdarına karşı koymak aklından bile geçmez.

Zühre, kendisinin Mergitlere mensup olduğunu söylediğine pişman olmuştur. Ona: «Giyaseddin, Türk kabilelerine mensup kadınlardan çok hoşlanır.» demişlerdi. Zühre, ona bu maksadla böyle söylemişti. Sultan Mehmedin o sırada Mergitler üzerine yürümeğe hazırlandığından da haberi yoktu.

Zaten, Giyaseddin, yeni gözdesini — hangi kabileye mensup olursa olsun — sevmişti. O yalnız halifenin casuslarından çekiniyordu. Oysa ki, Zühre Otrardan kaçırılmış bir Türk kıydı. Ona nasıl olsa itimad gösterecekti. Zühreden bir fenalık ummuyordu. Üstelik, Zühre, arapça bile bilmiyordu.

— Bağdatta az kaldım... Biraz arapça öğrenmişim, unuttum.

Diyordu. Zühre farsça konuşuyordu. Bu dili ana dili gibi güzel öğrenmişti. Giyaseddinle çok çabuk anlaşabilişti.

Giyas, yeni gözdesinin sıra cariyelelerden ayırd edilmesi için, kendisine, gömleğinin göğsündeki inci düğmelerden birini koparıp vermiş:

— Bunu boynuna tak... Seni çok sevdim... Yalnız bana hizmet edeceksin! Yalnız benim olacaksın! Hizmetine sevk carie verdim... Her işini onlar görecektir... Benden izinsiz dairenden çıkmayacaksın! demişti.

Zühre o günden sonra, Buhara sarayında, prensesler gibi saltanat sürmeğe başlamıştı.

«Ne zaman uslanacaksınız?»

Prens Kasım, Buhara sarayından çıkarak, saraya yakın bir köşk tutmuştu. Saraya sık sık geldiği girdi. Kasım, Giyaseddinin eski arkadaşaydı... Giyasın ona çok itimadı vardı. Kasım, amcası Fars beyile arası açılarak Buharaya iltica etmişti. İki yıldanberi Giyasın misafiri olarak sarayda oturmakta iken, sultan Mehmedin son defa Buharaya geliş üzerine, Kasım saraydan çıkmağa ve ayrı bir yer tutup oturmağa mecbur olmuştu.

Giyasın, Kasımdan en ufak bir şüphesi bile yoktu. Hatta Giyaseddin, babası Semerkanda döner dönmez, prens Kasıma: — Gene saraya gelip oturabilirsin! Demişse de, Kasım bu teklifi kabul etmemiş ve tuttuğu köşkten ayrılmamıştı. Böyle olmakla beraber, Kasım hemen hergün Giyasla beraber vakit geçirir, gece yarısına kadar onun sarayından ve yanından ayrılmazdı.

Prens Kasım, Giyaseddine Semerkandda güzel bir carie getirdiklerini duymuştu. Fakat, bütün zevcelerini ve gözdelelerini Kasımdan kaçırmayan Giyas — aradan on gün geçtiği halde — neden Zühreyi prens Kasıma göstermiyordu?

Kasım bir akşam Giyaseddinle birlikte yemek yerken, Giyası çok kederli buldu: — Rahatsız mısınız, dedi, yoksa başka bir derdiniz mi var?

Giyas söylemekte tereddüd gösterdi, fakat biraz sonra baklayı ağzından çıkardı: — Ben bir kadın satın aldım, dedi, fakat onu öyle kıskanıyorum, o kadar seviyorum ki... — İyi ya... Sevmek ve kıskanmak, ikisi de senin hakkın! Fakat, kimden kıskanıyorsun onu?

— Her erkekten... Hatta haremağalarından bile.

— Haremağalarından kadınlara zarar gelmez. Harem dairesine başka bir erkeğin girmesine de mâni oluruz... Mesele kalmaz. Eğer bunlardan başka bir şüpheniz varsa...

— Arasıra türbeleri ziyarete gitmek istiyorum. Semerkanddan geldi gli henüz bir ke-re gitti amma... Her cuma türbe ziyarete gitmeden uykuyuyamazmı...

— Bunu menemekte doğru değildir. Kadınlara her memlekette türbeleri ziyareterler. Farsta camıya da beklemezler... Hergün türbelere taşınırlar. Bırakınz gitsin... Yanında haremağaları ve arkasında muhafızlarımız bulundukça, ona kim ne yapabilir?

Prens Kasım o gece köşküne döndüğü zaman merakından saatlerce uykusu kaçtı. Düşündü: — Ah, şu kadının yüzünü bir kere uzak-tan olsun görebilsem. Giyaseddin gibi mağ-rur bir erkeği bu derece gıdirtan bu kadın, kimbilir ne kadar güzel ve sehhardır! Kasım, o cuma günü köşkünün penceresinden ayırlımdı. Saraydan türbe ziyareti için çıkan kafileleri tecessüs etti. Prens Kasım o gün Zührenin nereye gideceğini görecekti ve peşinden gidecekti.

Zühre o gün, Buharaya geldiği gündenbergi ikinci defa soaka çıkıyordu. Saraya çok yakın olan Seyid Haşim türbesine en çok arayı mensupları girdi. «Türbenin dört büyük penceresi vardı, bu pencerelere hacet sahipleri birer ilipik bağlar ve bir kü-lâh şeker götürürdü. Cuma günleri türbeyi yalnız kadınlara ziyaret ederdi. Türbe, diğer günlerde erkeklerin ziyaretiğahi idi. Seyid Haşime yapılan adaklar, aradan bir yıl geçmeden tahakkuk ederdi. Halk arasında Seyid Haşime aid birçok menkibeler, mucizeler, heyecanlı hikâyeler vardı. Hatta o günlerde Seyid Haşimin, türbesinden başını kaldırdı, halka: «Ne zaman uslanacaksınız?» diye bağırıldığını görenlerin ve iş-denlerin mevcudiyeti bile iddia ediliyordu. (Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika: No. 169

Nakleden: (Vd - N2)

Delikanlı, alâkayla:

— Demek sevmiyorsunuz?
— Şu geçtiğimiz köylerden her hangi birinde yaşamağı İstanbulda yaşamağa tercih ederim.
— Yok canım.
— Düşündüğümü aynen söylüyorum.

— Öyleyse bizimle burada kalacaksınız... Siz de Korsankayalı olacaksınız...

Muhabbetkâr bakışlarla genç kıza adetâ kucaklamak istiyordu.

Gözleri, Sühanın gözleri gibi siyah ve kadife gibiydi. Sarı bıyıklarla tamamen tezad teşkil ediyordu.

Kız, bu bakışlar kalbini incitmiş gibi biran gözlerini kapadı.

Damarlarında bir sıcaklığın dolaştığını duydu. Yanında bulunan annesi de kızındaki bu teheyhüdü hissetti.

Şermin birşey söylemedi. Arabanın yastıklarına vücudunu dayadı. Gözlerinde beliren yaş gizlemeğe çalıştı.

Kaptan, Ragıba hitaben:

— Nedir o köye getirdiğiniz?
— Torbalardaki mi?

— Evet.

— Tohum, efendim... Daha iyi cins olduğunu haber aldım da çeşitleri ıslah edeceğim.

— Bari bu çalışmaların faydası oluyor mu?

— Elhamdülillâh...

Kahvenin önündeki muhtar:

— Maşallah işleri pek iyidir... Seneden seneye açılıyor... Bu sene on bin dönüm ektili... - dedi.

— Ya... Oh, oh.

Bürhan:

— Tebrik ederim! - diye, delikanlıya takdirdikar nazarla baktı.

Buradan itibaren beş altı kilometrelik yolları vardı.

— Yemekte devlethanede olacaksınız, Kaptan bey.

— Şayed yolda bir harikulâdelik zühur etmezse... Haydi, biz hareket ediyoruz... Siz de arkadan yetişirsiniz. Atınızın maşallahı var...

— Kendi çıkındır amma, yolludur... Değil mi, Lulu?

Kır at, bu iltifatın kendine aid olduğunu anladı. Neşeli neşeli kişnedi. Ragıb hâlâ pencereden ayrılmıyordu.

Bürhan:

— Hâlâ çiftliğinizde yapayalnız mı oturuyorsunuz?

— Evet efendim.

— Evlenmemekte inad ediyorsunuz demek?

— Güç iş, efendim... Benim bu münzevi, yabanî hayatıma hangi kadın tahammül edebilir?... Öyle muvafık bir hayat arkadaşına henüz raslamadım... Zannederim bekâr ölmek alnımın yazısı!

— Allah esirgesin... Vallahi yazık olur.

Ragıb gülmeğe başladı.

— Alâkamdın dolayı teşekkür ederim...

Kaptan arabasına hareket işaretini verdi.

Ragıb, kafilayı dostça selâmladı. Kamçılar şakladı. Arabalar birbirinin ardısına yola çıktı.

Gittikçe güzelleşen bir tabiat ortasında, kâh deniz kıyısından, kâh dağ yollarından ilerliyorlardı. Ufukta, asırlık çınar ağaçlarının ortasında bir bina görülmüyordu. Nihayet, Korsankale, yeni ve eski taksimatle, kayalar üstünde göründü. Bembezyaz boyalıydı. Pancurları açılmıştı. Yaz gündüğü ortasında cidden yüze gülen bir binadı bu...

Kafile, yarım sularında Korsankalenin arazisine girdi. Ragıb da sö-

zünü tutmuştu. Arkadan yetişti. Güzel bir tebessümle yol arkadaşlarını selâmladıktan sonra, yoluna devam etti. Geçip gitti.

Şimdi arabalar bahçeye girmişlerdi. Binanın temiz tutulmuş, hele efendiler geleceği için itina ile hazırlanmış avlusunda, mermer merdivenler önünde arabalar durunca Kaptan yere atladı. Hidayetin inişini kolaylaştırmak için elini tutarak indirdi.

— İşte, evlâdım, burada, evinde-sin... İnşallah hoşuna gider, hoş vakit geçirir, mesud olursun! - dedi. - Ve burada fena olan herşeyi unuttur-sun. . Artık bundan sonra önümüzde güzel günler var...

Şermin, Kaptana muhabbetli bir nazarla baktı. Göğsünün hazin bir soluk olduğu görüldü.

Korsankaya, yaman bir yapı... Zaten buranın ne tarifte olduğunu vaktile de iyi anlatmıştı. Şayed insan buraya kapanmağı zhdeder de kapıları cihanın üzerine örterse, dünya ile alâkasını kesmiş gibi olur... Avrurpada harp patlasa, Amerikada kıyamet kopsa haberi olmaz...

Bir tarafta payansız bir deniz... İsmi Karadeniz olan, fakat hakikatte yeşille mavi ortasında şeffaf ve güzel bir ışıltı ile gözü okşayan o umman... Lâtif kayalar ki, bunlarda, tulû,

gurub, mehtap zamanları peri memleketini hatırlatırlar...

Bir taraftan koruluk... Öteyanda lâtif bir bahçe... Bostan ile yemişli-ğile emsalsiz bir yer... Anbarlarda ise, — çarşı uzak olduğu için toptan alınmış — her türlü erzak; top top patiskalara, köylülere hediye vermek için alınmış basmalara kadar. Yiyecekler, giyecekler... Bahçede bir pınar... Hülâsa Korsankale, öyle bir yerdir ki, şayed, eski devirlerde olduğu gibi düşman zuhur edip muhasaraya kalkışsa, içerdeki mevcut, oturanları aylarla, belki bir sene, belki de daha fazla geçindirmeğe kâfidir... Hem de bu lâtif tabiat ortasında asla can sıkılmadan... İsterseniz kütüphanedeki binlerce cild kitabı da okur, edip yahut âlim olabilirsiniz... Hülâsa, burası, inziva içinde bir kâinat-tır... Radyonun düğmesini çevirmedığınız takdirde taciz edilmenize imkân yoktur.

Yahut da hayalâta dalmadıkça...

Yok, hayır... Buranın eski efendileri olan Rüstem reisleri, Etem reisleri düşünmemeli... Onların Kafkasyadan çalarak getirdikleri ve bu kalenin eski kısmındaki sofalara doldurdıkları, haremağalarına kırbaçlat-tıkları esireleri akla getirmemeli...

(Arkası var)

üracaat etmeleri.

Galata Rıhtımındaki yeni yolcu salonunun lokanta, gazino ve büfeleri idarece hazırlanan şartname ve mukavele esasları dahilinde kiraya verilecektir.

Bu şartnameleri almak ve ona göre tekliflerini yapmak üzere bu işlerdeki ihtisasla-
rile tanınmış isimlerinin nihayet 4 Haziran 940 zevaline kadar idare levazım şubesine
müracaat etmeleri. (4156)

İstanbul Defterdarlığından Bilûmum Sinaî ve Ticarî müesseselerle Ticaret erbabının nazarı dikkatine

1 — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan 3828 sayılı kanun 27/5/940 tarihinde neşredilmiştir.

2 — Bu kanunla vergileri artırılmış olan veya yeniden vergiye tâbi tutulan maddelerin kanunun neşri tarihinde mevcutları bulunan:

- I — İthalâtçılar
- II — Toptancı tacirler
- III — Sinaî müesseseler
- IV — Yüz kilodan fazla kahve ve çay ve on tenekeden fazla benzin mevcudu olan perakendeciler.

Ticarethane, mağaza, fabrika, imalâthane, anbar ve depolarında, şube veya acenteleri veya komisyoncuları nezdinde ve yahut sair yerlerde mevcut olan malların cinsini, miktarını ve sıklığını, pamuk, yün, ve kil mensucatta ayrıca bir metre murabbaının sıklığını bu ilânı takibeden günden itibaren 48 saat zarfında bir beyanname ile sinaî müesseseler, Galatada, Balıkpazarında Muamele ve İstihlak vergileri merkez şubesi tahakkuk şefliğine; ithalâtçılar ile toptancı tacirler ve yüz kilodan fazla kahve, çay ve on tenekeden fazla benzin mevcudu olan perakendeciler kazanç vergisi noktasından bağlı oldukları maliye şubesi tahakkuk şefliklerine, Adalar, Bakırköy, Beykoz, Sarıyerdeki mükellefler bu kazalardaki malmüdürlüklerine bildirmeye mecburdurlar.

(Bunlardan sinaî müesseseler 2731 sayılı kanun mubcince İstihlak vergisiyle mükellef bulunmasalar dahi yukarıda zikredilen şekilde beyanname verecekler ve bu beyannameye gerek iptidai madde halinde gerek mamul halde bulunan, gerekse hali imalde olan eşya ve mevaddın kâffesini ithal edeceklerdir.)

Bunlardan kanunun neşri tarihinde hali imalde bulunan maddeler beyannamelere iptidai madde halinde miktar ve sıklıkla göre dercolunacaktır.)

3 — Hususî mükirat âmilleriyle bütün ve mükirat bayileri de bu kanunun neşri tarihinde ellerinde bulunan bütün (tönbeği ve enfiye dahil) ve rakı, konyak, likör, şampanya, viski, şarap ve bira gibi inhisar altında bulunan maddeleri etiket fiyatlarına göre cins, nevi ve miktarını bir beyanname ile bu ilânı takib eden günden itibaren iki gün içinde ruhsat tezkeresini aldıkları inhisarlar idaresine bildireceklerdir.

4 — Kibrit inhisarları işletme şirketi acenteleri de kanunun neşri tarihinde ellerinde bulunan kibritler ile çakmak taşlarının miktarını bir beyanname ile bu ilânı takip eden günden itibaren 24 saat içinde bulundukları mahallin inhisar idaresine bildirmeye mecburdurlar.

5 — Beyanname ile bildirilecek maddeler, gümrük tarife numaralarıyla aşağıda gösterilmiştir.

- A) Benzin ve benzerleri (Gümrük tarife numarası 695/B)
- B) Her nevi kahve (Gümrük tarife numarası 208)
- C) Her nevi çay (Gümrük tarife numarası 213)
- Ç) Ham kauçuk, her nevi lastik ayakkabı, çizme, şoson ve kaloşlar, ve bunların gütaberka, balata, ebonit ve volkanitten ve sunî kauçuk mamul olanları, lastik boru ve lastikten mamul elektrik levazımı, cereyanı elektrikiye de müstamel tel ve kablolar nakil vasıtalarına mahsus iş ve dış tekerlek lastikleri kauçuktan yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 440, 444, 445, 447, 448, 558/H)

E) Tabaklanmış boyalı ve boyasız her nevi deriler, her nevi kösele ve sunî kösele, deriden yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93 ve 94)

F) Her nevi pamuk ipikleri, pamuk mensucat ve pamuktan yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408) (377 numaraya giren ve metre murabbaının sıklığı 100 gramdan yukarı olan pamuk mensucatın bildirilmesine lüzum yoktur.)

G) Her nevi yün ve kıl ipikleri, yün ve kıl mensucat, yünden ve kıldan yapılmış hazır eşya (Gümrük tarife numaraları 102, 103, 104, 106, 108 A.B, 109, 110, 111, 112, 113, 114 C.Z, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126) (106 numaranın B ve G pozisyonlarına giren yün mensucattan en 140 santimden aşağı olmayan ve bir metresinin fabrikada toptan satış fiyatı, metre murabbaı 600 grama kadar olanlara da 220 ve 600 gramdan fazla olanlardan 240 kuruşu geçmeyenlerin bildirilmesine lüzum yoktur.)

H) Bükülmemiş ham ipek (Sunî ve tabii) her nevi ipek ipikleri (Tura halinde, müfredat üzere satılabilir halde veya sair her nevi şekillerde sunî ve tabii) sunî ve tabii ipek mensucat ile sunî veya tabii ipekten hazır eşya (Gümrük tarife numaraları: 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 150)

I) Baharattan kara veya beyaz biber, yeni bahar, zencefil, karanfil, tarçın, ve tarçın çiçeği (dövmüş ve dövülmemiş) (Gümrük tarife numaraları 236, 239)

J) Tekip yollile elde edilen plastik maddeler ve bunların mamulleri, bunlar selüloit, galalit, bağıllı sunî reçine gibi maddelerdir. Bunların ham, külçe, levha, çubuk, yaprak, şerit halinde olanları, üzerleri cilalı, sırlı, kabartmalı... ilâh gibi satılabilir çalışılmış olanları ve bunlardan mamul tarak, baston ve şemsiye başlıkları, sigara ağızlığı tabakası, tesbih, elektrik mücerritleri ve emsali maddeler vergiye tabidir. (Gümrük tarife numarası: 281)

K) Mobilyacılıkta müstamel kaplamalık açgâç (yaprak, ve şerit halinde, kalınlığı altı milimetreye kadar olanlar cilalı, boyalı, resimli olanlar dahil) parke tahtası ve kontrplâke tahtalar (cilalı, boyalı, kakmalı ve resimli olanları dahil) (Gümrük tarife numaraları: 285, 286)

L) Abajur kâğıdı, kopye ve yazı çoğaltma kâğıtları, cam kâğıdı, sinek kâğıdı, turnosol kâğıdı, ve sair miyar kâğıtları, yağlı, parafinli, mumlu, gliserinli, zamkılı, kolalı, kitreli, reçneli, albuminli, kollyodiyonlu ve emsali kâğıtlar, duvar kâğıdı ve mukavvaları ve şerit ve sair kaplamalık kâğıtlar, kâğıt ve mukavvadın mamul eşya (Gümrük tarife numaraları: 326, 330, 333, 334, 338, 362, 363)

M) Keten, kendir, manila kendiri, jüt ve sair iplik imâlîne veya dokumaya elverişli nebatî maddelerden mamul ve makara, çile yumak, zıvana ve saire şekillerinde müfredat üzere satılabilir hale getirilmiş iplikler (kasarlı, kasarsız, boyalı olanlar da dahil) sicim, ip halat (katranlı, boyalı, madeni tellerle mürettep olanlar da dahil) paspas, her nevi keten mensucat (örme kumaşlar da dahil) dantela yapıtları, işlemeler ve işlemeli harçlar ve şeritler, püskül, düğme, saçak, kordon, işlemeli olıyan şerit ve harçlar gibi şeritli ve kaytancı eşyası, keten, kendir ve salreden mamul hazır eşya (gümrük tarife numaraları: 413, 414, 420, 421, 422, 423, 426, 427, 428, 434)

O) Yere sermeye mahsus linoleo, kapitolikan muşambaları, duvar, raf, sofa ve mobilya örtmege ve kaplamağa mahsus muşambalar, muşambadan mamul hazır eşya (gümrük tarife numaraları: 452, 453, 455)

P) Çini ve porselenden döşemelik tuğla, banyo ve kurna, lavabo, ördek, abdesthane takımları, havan, kapsol, soba ve aksamlı, her nevi topraktan su süzgeci ve aksamlı, çini ve porselenden sofa, tuvalet takımları, salon eşyası, heykel, çiçeklik ve çiçek ve sair mamulât, çini ve porselenden elektrik âletleri ve aksamlı (Gümrük tarife numaraları: 483, 484, 485, 486, 487, 488, 490)

R) Şişe, damacana, kavanoz, ayna ve mağaza camları, otomobil vesaireye mahsus emniyet camı, ayna, fotoğraf camı, camdan lâmba karpuzu ve abajurları, elektrik ampulleri, saat camları, ve saat tertibatını halz âlet camları, camdan, mineden ve camlaştırmış porselenden düğme, boncuk, sigara ağızlığı, bilezik, küpe, tesbih, yüzük vesaire eşya, sofa, tuvalet, salon ve yazıhane için camdan mamul eşya (Gümrük tarife numaraları: 494, 498, 499, 500, 501, 503, 505, 507, 510, 511, 512, 515)

6 — Müddeti içinde beyanname vermeyen ve yahut mevcutlarını noksan bildirenlerden beyannamesini vermedikleri veya noksan bildirdikleri maddelerin vergisi beş kat fazlasile tahsil edilecektir.

7 — Beyannamelerin kabulü için tayin olunan müddetlerin hesabında aşağıdaki noktaların behemahâl nazarı itibare alınması ve beyannamelerin bu müddet içerisinde verilmesi lazımdır.

A) İthalâtçı tacirlerle toptancılar ve sinaî müesseseler çay, kahve ve benzin satan perakendeciler için verilmiş olan 48 saatlik mühlet bu ilânın yapıldığını takip eden günün mesai saatinden başlamak üzere üçüncü günü sabahı mesai saatinde bitecektir.

B) İnhisar bayileriyle mükirat âmilleri için tayin edilmiş olan iki gün müddet ilânın yapıldığı günü takip eden günün mesai saatinden başlayarak ikinci günü akşamı mesai saatinde bitecektir.

C) Kibrit şirketi acenteleri için 24 saatlik mühlet ilânı takip eden günün mesai saatinde başlayarak daha ertesi günü sabahı mesai saatinde bitecektir.

Alâkadariarca bilinmek üzere ilân olunur.

NOT:
1 — Verilecek beyannamelerin hak ve silintiden âri olarak makine ile veya mürekkep-
li kaleme normal c'hattaki kâğıtlara yazılmasına ve aşağıdaki nümuneye göre tanzim edilmesine dikkat olunmalıdır.

Malın bulun- duğu mahal:	Malın Nev'i	Yün ve pamuk mensucatta met- ro murabbaının sıklığı:	Ficari esasa gö- re miktarı: (Met- ro, düzine, adet ve saire)	Kilo miktarı:	İzahat
-----------------------------	----------------	---	--	------------------	--------

Müesseseme ait imalâthane, depo, mağaza ve yazıhanemle sair yerlerde / / tarihinde mevcut bulunan istihlak vergisine tabi maddelerin yukarıda müfredatla gösterilmiş olduğunu bildiririm.

Müessese sahibinin açık hüviyeti ve imzası:
2 — Hususî mükirat âmilleriyle, bütün ve mükirat bayileri ve kibrit inhisarları işletme şirketi acentalarının kullanacakları beyannameler inhisarlar idaresince tabi ve ihzar edilmiştir. Anıl, bayi ve acentaların mezkûr idarelerden tedarik suretilmesi bu beyannamelerin tanzim ve tevdi etmeleri lazımdır. (4397)

Yedek subayların yoklaması

Bakırköy Askerlik şubesinde: 1 — Şu-
bemişde kayıtlı yedek subay ve askerli me-
murların senelik yoklamalarına hazırlan
bıdayetinde başlanacak ve sonunda nihaye-
yet verilecektir. 2 — İstanbulda bulunan-
ların bizzat yoklamalarını yaptırmaları, ha-
riçte olanların taahhütlü mektup yolla-
maları icap etmektedir. 3 — Haziran nihaye-
etine kadar yoklama için müracaat etme-
miş olanlar hakkında 1076 No. lu kanuna
tevfikan 50 lira para cezası hüküm edile-
cektir. 4 — Yoklamalarda nüfus hüviyet
cüzdanı askeri hizmet vesikası (varsas) ah-
vali shhiye raporu shhi subayların da ay-
rica diploma ve ihtisas vesikaları, bazı-
bentleri görüleceğinden birlikte getirilecek-
tir. 5 — Her yedek subay ve memurun işi
ile memuriyeti mühendis, kimyaker ve dok-
torların ihtisaslarını gösteren tasdikli ve-
saikde istenecektir. Mektupla yoklamala-
rını yaptıracaklar bu vesaike de gönderecek-
tir ve yahut bulundugu mahallin şubesine
bu tarzda bir dilekçe ile de müracaat ede-
bilecektir.

İhtiyat eratin yoklaması

Bakırköy askerlik şubesinde: 311 — 331
doğumlu ihtiyat eratından şimdiye kadar
yoklamaya gelmemiş olanlarla 332, 333, 334,
335 doğumlu erattan askerliklerini yapıp-
arak terhis edilmiş ruhsatlı eratin yokla-
maları yapılmak üzere mayıs nihayetine
kadar şubeye müracaatları, ve bu doğum-
lulardan henüz askere gitmemiş olanların
durumları tedkik edilmek üzere şubeye
gelmeleri lüzumu ilân olunur.

★İstanbul müddeumumilüğinden: 16/5/
940 günündenberi vazifesine gelmeyen ve
ikametgâhında bulunmayan İstanbul hâ-
kim namzetlerinden Mebrure Soykutun 35
lira maaşlı Palo hâkim muavinliğine tayin
kündüğünün tebligat makamına kaim ol-
mak üzere gazetenizle ilânını dilerim.

Fatih ikinci sulh hukuk mahkemesi satış
memurlüğünden: Emine, Celâlettin, Mehmet
Erdoğan, Sükrü ve Nezihinin müştereken ta-
sarruflarında bulunan Fatihde Dülgerzade
mahallesinde Saraçhane mevkiinde büyük
karaman sokağında 2122 ada ve 21 parsel
No. ve tapu senedine göre sağ tarafı 751 sol
ve arkası 781 No. mahaller ve öñü yöl ile
mahdud tapu senedinde ve ilâmda 25,36 ter-
binde 255 lira muhammen kıymetli ve ah-
ren kadastroca yapılan ölçüde 19 metre
murabbaı arsa izalei şuyu zımnında açık
arttırma suretile mahkemeye başkâtibinin
odasında 11/7/940 perşembe günü saat 14
den 16 ya kadar muhammen kıymetin yüz-
de yetmiş beşini bulduğu takdirde ihaleli
yapılmak üzere atideki şartlar dairesinde
açık arttırma suretile satılacaktır. O gün
mezkûr bedeli bulmazsa en son arttırana
taahhüdü baki kalmak üzere 26/7/940 ta-
rihine müsadif cuma günü aynı saatte ve
aynı yerde ikinci arttırma yapılarak en çok
arttırana ihale edilecektir. 1 — Bu gayri
menkul üzerinde müseccel ve gayri müseccel
hak sahiplerinin tarihi ilândan itibaren
yirmi gün zarfında vesakilerle müracaat-
ları lazımdır. Aksi takdirde gayri müseccel
hak sahipleri paylaşmadan harç kalırlar.
2 — Arttırma bedeli yedi gün zarfında ve-
rilmelidir. 3 — Arttırmaya iştirak edecek-
ler yüzde yedi buçuk nisbetinde pey vere-
ceklerdir. 4 — Müsteri bedeli ihaleyi mi-
dında vermezse ihale fesih edilerek gayri
menkul yeniden arttırmaya çıkarılır ve iki
ihale arasındaki fark ve zarar bilâ hüküm
müsteriden alınır. 5 — Yüzde iki buçuk del-
lâliye ile yirmi senelik taviz bedeli müste-
riye attır. İhale tarihine kadar olan ver-
giler hissedarlardan alınır. 6 — Şartname
herkesin görebileceği surette bugünden iti-
baren ağıttır. Fazla malumat isteyenler sa-
tış 148 No. ile memuriyetimize müracaat-
ları lazımdır. (M. 2439)

ZAYI — Üsküdar malmüdürlüğünden
2322 sayılı cüzdanla Hikmet ve Nail Duy-
guluçan namlarına almakta olduğum ma-
aşın senedi resmilerini zayi ettim. Yenisi-
ni alacağımın eskisinin hükmü yoktur.
Velisi: Nedime Duyguluçan

ZAYI — İstanbul mıntaka liman riyase-
tinden almış olduğum 27 numaralı muvaka-
kat makinistlik ehliyetnamemi zayi ettim.
Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yok-
tur. Mehmed Büyükkalfa

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tram-
vay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

**Asliye Hukuk Mah-
kemesinden:**

Müddei İnebolunun Digoz köyünden Salcı
oğlu salihın karısı Şerife aleyhine açmış
olduğu boşanma davasının görülmekte olan
muhakemesinde müddeialeyhin ikametgâ-
hı meçhul olduğundan hakkındaki daveti-
yenin ilânı tebliğ edildiği halde muhake-
me günü ne kendisi ve ne de kendisini tem-
silen bir vekilde göndermemiş olduğundan
davacı hakkındaki giyap kararında ilânı
tebliğini talep etmiş ve talepte kanuna uy-
gun olduğundan mezkûr giyap kararının
ilânı tebliğine mahkemeye karar verilmiş
ve muhakemede 21/6/940 cuma günü saat
9 za bırakılmış olduğundan yevmi mezkûr-
de mahkemeye gelmediği veya bir vekil de
göndermediği takdirde bir daha mahke-
meye kabul edilmeyerek giyabında intaç
edileceğinden keyfiyet tebliğ makamına
kaim olmak üzere ilân olunur.

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy
ŞİFA YURDU
Şehir gürültüsünden uzak bir yerde
büyük bir parkın içinde ve çamların
ortasında fevkalâde güzel manzaralı
çok temiz ve iyi bakımlı, kadın erkek
her türlü hastalara açık hususî hastane
Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlen-
dirmek ve nekahat devrini geçirmek
istiyenlere mahsus yegâne müessese.
Telefon: 42221

KİBRİT İNHİSARI İşletme şirketinden

Bazı vergilere zam yapılmasına dair olan 3828 numaralı kanunun neşri tarihinden itibaren Kibrit satış fiyatlarına mevzuubahs kanunda yapılacak vergi zamlarından başka on para zam edilecektir. Bu kanunun mer'iyet tarihi olarak tesbit edilen Yirmi yedi Mayıs Pazartesi sa-
bahından itibaren Kibrit satış fiyatlarına on para vergi ve on para da fiat zammı yapılacak:

Kibrit Kutuları 2 kuruştan satılacaktır

KANSIZLIK

DESCHIENS

"ancak Reçete ile satılır."

Femil

Bayanlarımızın gizli tuvaletlerinde kullnacağı gayet sıh-
hî, ufak, yumuşak âdet bezleridir.
Her yerde FEMİL ve BAĞLARINI arayınız.

SINIFINI GEÇEN OĞLUNUZA
BiR BiSiKLET alınız.
TAKSİTLE OSMAN ŞAKAR ve şeriki
Galata; Bankalar Caddesi No. 59, Telefon: 42769
Beyazıt; Elektrik İdaresi karşısı No. 28
Kadıköy; İskele Caddesi No. 33/2

Ağaran saçlara
JUVANTİN
KANZUK
Saç boyaları saçların tabii
renklerini iade eder. Ter ve
yıkamakla çıkmaz, daima
sabit kalır. Kumral ve siyah
renkli sıhhi saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Tuzla içmeleri
1 Haziranda açılacak ve
Trenleri de işleyecektir.
EKZAMİN
Ekzamanın ilâcıdır.
Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.